TEATRU SCURT
FLORENTIN SMARANDACHE
A PATRA LOVITURĂ DE GONG
10

FLORENTIN SMARANDACHE

A PATRA LOVITURĂ DE GONG

TEATRU SCURT

Ediția a doua, revăzută și adăugită
Editor: prof. Liviu Molan

Editura ZECE are ca scop declarat recuperarea și repunerea în circulație a unor scriitori și a unor piese literare apărute în primele două decade postcomuniste, cu intenția de a facilita, prin mijlocirea mediului virtual, accesul mai larg la texte prea adesea risipite în cercuri restrânse și de a provoca o rediscutare a așezării valorilor din ultima perioadă, așezare marcată prea contondent de contingențe ideologice și politice. Selecția autorilor și textelor nu este aleatorie, ci exprimă opțiunile estetice ale editorului.

Tehnoredactare:

Editura Zece
10, Aleea Negoiu
Cluj-Napoca, România

liviu.molan@laposte.net

ISBN 978-1-59973-487-3

FLORENTIN SMARANDACHE

A PATRA LOVITURĂ DE GONG

TEATRU SCURT

Ediția a doua, revăzută și adăugită

Editor: prof. Liviu Molan

Editura Zece
Cluj-Napoca, 2016

Volumul de față reia câteva piese de teatru ale scriitorului româno-american Florentin Smarandache, publicate în volumul DESTIN (Craiova: Aius, 2000), un volum de texte-amalgam (nuvele, proză memorialistică, povești, eseuri, versuri experimentale, interviuri, culegeri de folclor, teatru scurt).

Laborios și versat, incredibil de prolific, Florentin Smarandache (n. pe 10 decembrie 1954, la Bălcești, jud. Vâlcea) este un spirit inovator în mai multe domenii științifice, dar și literar-artistice: în matematică (teoria numerelor cu siruri si functii Smarandache, statistică, geometrii non-Euclidiene Smarandache), inteligenţă artificială (fuziunea informaţiei), fizică (fizica cuantică, fizica supraluminala), filozofie (neutrosofie – o generalizare a dialecticii), logică (logica neutrosofică – o generalizare a logicii fuzzy intuiţioniste), economie (economie culturală, teoria poly-emporium), literatură (poezie, proză, roman, eseuri, nuvele, drame, teatru pentru copii, traduceri), aut-artă (desene experimentale, colaje, pictură de avangardă) ș.a.

A absolvit ca șef de promoție Facultatea de Științe ale Naturii, secția Matematică-Informatică a Universității din Craiova, în 1979. Doctoratul în Matematică l-a obținut în 1997, de la Universitatea de Stat a Moldovei din Chișinău. Postdoctoratul la Universitatea de Stiințe din Okayama în Japonia, anul 2014. În prezent, este profesor universitar de mmatematică la University of New Mexico, în Gallup, Statele Unite ale Americii.

Ediția I:

Florentin Smarandache: DESTIN.
Craiova: Aius, 2000
1100 Craiova, Bd. N. Titulescu. bl. 46, ap.7
248 p. ; 21 cm.
ISBN 973 - 9490 - 28 – X
© Editura AIUS Craiova.

Cuprins

NO EXIT! 7

DESTIN 19

CONVERSAȚIA 21

AVENTURILE DRAGOSTEI 23

TRAGEDIE ANTICĂ 35

SÂNGELE PĂMÂNTULUI 57

STRĂIN DE CAUZĂ 75

IGNORANCE OF THE CAUSE 89

L'ASSOCIATION ANONYME D'ASSURANCES POUR LA GLOIRE 103

Referenți:

Ion Popescu-Brănișteș, scriitor, Tg. Jiu

Andrușa R. Vătuiu, scriitor, Orșova

NO EXIT!

Personaje

ALPINISTUL 1 (NEA JEAN): întreprinzător, matur;
ALPINISTUL 2 (COJAN): ezitant, copilandru;
MEGAFONUL: oficial;
POLIȚISTUL.

Scena 1

Decor

O prăpastie abruptă, munţi stricaţi, pleşuvi în jur. Întuneric - care să dea senzaţia unei gropi. Doi Alpinişti echipaţi cu rucsacuri, centuri, căşti pe cap, corzi, piloane.

MEGAFONUL

Atenţiune! Atenţiune! Nimeni să nu părăsească regiunea! Atenţiune! Atenţiune! Nimeni să nu părăsească regiunea!

ALPINISTUL 1

Hai, repede. Timpul senin ne permite să escaladăm Stânca Neagră. Am pregătit rucsacul şi frânghia de susţinere.

ALPINISTUL 2

Mi-e frică. Dacă se prăbuşeşte? Şi, pe urmă, poate că nu există nici o stâncă reală, ne-au creat-o nouă în imaginaţie.

ALPINISTUL 1

Încercăm, pricepi? Trebuie să încercăm. Altfel or să ne îngroape de vii. Bolovanii se prăvălesc de pe munte. *(Huruit de pietre rostogolite.)* Auzi? Iar a început căderea.

ALPINISTUL 2

Şi cum vrei să ne căţărăm, *printre*?

ALPINISTUL 1

Ne strecurăm noi ...

ALPINISTUL 2 *(se-nchină)*

Doamne-ajută!

ALPINISTUL 1

Stăteam nopţile, somnambul, să migălesc planul până în ultimul detaliu. N-am uitat nimic. Încalţă-te în bocancii cu şanţuri, caneluri, potcoave, să n-aluneci.

MEFAGONUL

Atenţiune! Atenţiune! Nu părăsiţi regiunea! Un comunicat important va fi transmis...

ALPINISTUL 1

Nu mai tace, dracu, odată!

ALPINISTUL 2

Sst!, că te-aude. Nu ştii că s-au răspândit peste tot?!

ALPINISTUL 1

Se bagă în sufletul oamenilor...

ALPINISTUL 2

Dacă intri în gura lor, nu mai scapi cu una cu două!

ALPINISTUL 1

Pune-ţi hanoracul. Sus, pe creastă, o să te ia cu frig.

Am cumpărat de la cabanier un ciocănel de bătut pitoane.

MEGAFONUL

Atenţiune! Indivizi suspecţi au pătruns astă noapte în Valea Fericirii tulburând liniştea locuitorilor. Nu-i lăsaţi să scape. Constituie un mare pericol public.

ALPINISTUL 2

Ascultă şi tu, sunt pe urmele noastre!

ALPINISTUL 1

Ce mai aştepţi? Nu e timp de meditaţie.

ALPINISTUL 2

Ne-acuză de-naltă trădare. Îi văd în stare.

(Apare un Poliţist cu pistolul în mână).

POLIŢISTUL

Stai! Nu mişcă nimeni!

ALPINISTUL 2 *(în şoaptă)*

Gata, s-a zis cu noi ...

ALPINISTUL 1

Până să mă rog de tine, Cojane... Vroiai să te chem cu lăutari, să te-mping de la spate...

POLIŢISTUL

Faţa la zid! *(Alpiniştii se execută.)* Mâinile sus! *(Îi percheziţionează.)* Ce căutaţi în zona interzisă?

(Iar huruit de pietre rostogolite.)

Nu răspundeţi, hâm?

ALPINISTUL 2 *(lui Nea Jean)*

Cine m-o fi pus să mă iau după alde ca tine?!

POLIȚISTUL

Ia nu mai bălmăjiți! Întoarceți-vă! N-ați văzut doi indivizi suspecți îmbrăcați cu hanorace și bocanci de vânătoare gata să se cațăre pe munte?

ALPINISTUL 2 *(cu gura moale)*

Ddd...

ALPINISTUL 1

Nu, nu.

ALPINISTUL 2

M... Nu...

ALPINISTUL 1

Pe ei îi căutăm și noi. Ne-am travestit în sportivi.

POLIȚISTUL

Aveți de grijă! Cele mai neînsemnate informații, să le raportați imediat la postul de poliție cel mai apropiat. Ați înțeles? Nimic să nu tăinuiți.

ALPINISTUL 2

Cum?

ALPINISTUL 1

Am înțeles, să trăiți!

(Polițaiul iese).

ALPINISTUL 2

Ufff! Am scăpat. Prin ce emoții trecusem...

ALPINISTUL 1

Lasă văicărelile. Acum e momentul. Îndeasă rucsacul. Să nu mai pierdem nicio secundă.

(Poliţistul revine).

POLIŢISTUL

Unde o ştergeţi?

(Alpinişti înlemnesc).

ALPINISTUL 2

După... să plecăm...

ALPINISTUL 1

După infractori. *(Lui Cojan:)* Tontule!

POLIŢISTUL

Dar cine v-a trimis pe voi?

ALPINISTUL 2

Aşa e, cine ne-a trimis pe noi! Adică pe mine...

ALPINISTUL 1

Cine ne-a trimis, cine ne-a trimis... Păi, D-voastră.

POLIŢISTUL

Uitasem. *(Iese.)*

ALPINISTUL 1

Ţine-te bine.

(Se leagă cu frânghii şi încep căţărarea.)

MEGAFONUL

Atenţiune! Atenţiune! Fiţi cu băgare de seamă. Persoanele care nu prezintă garanţii moral-politice şi au debite materiale faţă de unităţile sociale, vor fi reţinute pentru cercetări. În fiecare localitate să se constituie comisii ale organelor de anchetă. Nu trebuie să tolerăm pe nimeni.

Orice abatere de la disciplina internă trebuie depistată şi corectată din vreme. Apelăm, în felul acesta, la cooperarea întregii comunităţi din Valea Fericirii...

(Alpinişţii s-au bârâcat unul pe altul până la jumătatea prăpastiei. Huruit de bolovani. Cojan este lovit, se desprinde şi cade. Nea Jean alunecă şi el. Rămân suspendaţi de frânghii.)

ALPINISTUL 1

Să nu te uiţi in jos, mai ales dacă e râu. Te fură apa, te sperii.

ALPINISTUL 2

Au, mă doare capul!

ALPINISTUL 1

Ne antrenăm, ne antrenăm. N-o să vină nimeni să ne ia de mână şi să ne scoată de-aici. Puţină răbdare şi tutun!

ALPINISTUL 2

E imposibil. Un joc periculos.

ALPINISTUL 1

Trebuie să vedem ce e dincolo de noi. Să rezistăm. *(Se prinde din nou de stâncă.)* Apucă frânghia! Nu te bălăngăni!

ALPINISTUL 2

Nu pot. Mă forţez. Sunt sleit de puteri.

ALPINISTUL 1

Ne dezechilibrăm. Încearcă! Se slăbesc pitoanele...

ALPINISTUL 2

Şi să mai pice iar Poliţia, fleoşc, peste noi.

ALPINISTUL 1

Că doar n-om fi unşi cu ghinion!

De ce m-oi fi încurcat eu cu tine... I-am promis nevestii...

ALPINISTUL 2

De-ajuns, nu-mi mai aduce aminte. Crezi că *deasupra* e mai breaz? M-am obişnuit aici printre peşti. E linişte. Soarele nu pătrunde niciodată ca să te incomodeze cu razele lui. Se bănuieşte c-ar străluci el undeva. Ăi mai bătrâni îl ghicesc, şi-aduc aminte de astru, cu nostalgie.

ALPINISTUL 1

Te-ai dat la fund, aia e. Cum de suporţi starea de lucruri marginală în care te complaci?

ALPINISTUL 2

Pentru că aşa este de când m-am născut. Orice societate îşi creează şobolanii ei. Neavând ce vedea, fiindcă în muşuroaiele lor e veşnic negură, cârtiţele n-au nevoie de ochi. Iar, de ies la suprafaţă, orbesc.

ALPINISTUL 1

Ce să mai orbească, dacă n-au ce... A, şi ţi-e teamă de lumina zilei!

ALPINISTUL 2

Dacă oamenii n-au aripi, înseamnă că Dumnezeu i-a plămădit ca să nu zboare.

Să renunţăm, Nea Jeane. Nu putem să ne depăşim condiţia de târâtoare pe fundul genunii.

ALPINISTUL 1

Pricep, Cojane, o teză de-a lor: respingerea schimbărilor. Dar eu am învăţat la anatomie că funcţia creează organul. De ce să nu persistăm? Uite: frânghiile astea, şi ciocănelul de alpinist cu pitoanele fac parte din 'aripi'. Cu ele ne vom înălţa.

ALPINISTUL 2

Nea Jeane, tu ai trăit în regiunea asta şi *înainte* de a se numi astfel. Munţii care ne înconjoară, crescuţi brusc din pământ, o stâncă neagră în fiecare punct cardinal, şi încadrându-ne... le-ai simţit pe viu. Ca o umilinţă. Ei au transformat podişul aflat la o altitudine respectabilă într-o vale.

Înălţimea la care se ridica regiunea în trecut a devenit josime acum prin comparaţie: un abis. Dar, făcând abstracţie de aceste stânci-frontieră cu văzduhul...

ALPINISTUL 1

Ne umbresc munţii societăţii cu crestele lor artificiale. Ne ţin în întuneric, şi-o să ne sfoiegim, Cojane.

ALPINISTUL 2

Dar vara ne fac răcoare, trebuie să recunoşti.

(Huruit de bolovani. Vorbe neînţelese, neplanetare. Alpiniştii se prăbuşesc la pământ).

ALPINISTUL 1

Îi vezi cum ne tratează? Cum se rostogolesc peste noi cu toată puterea lor politică?

Cu cât dispreţ ne scuipă în faţă bolovani şi-aruncă în noi pietrişul vorbelor grele, usturătoare ...

ALPINISTUL 2

Nu-i băga in seamă: ei vorbesc, ei aud!

(Se-ntoarce Poliţistul, urmărindu-i din spate.)

ALPINISTUL 1

Numai când oi surzi de tot la suferinţele oamenilor! Trebuie să transmitem şi peste munţi, să se afle cât de 'fericiţi'suntem noi, cei din «Valea Fericirii».

ALPINISTUL 2

Cum? Nu ştiai că serviciul de telecomunicaţii nu poate funcţiona în afară din cauza stâncilor prea înalte?

ALPINISTUL 1

Desigur, desigur. Dar dacă o să montăm o antenă pe versantul vestic al iluziilor noastre?

MEGAFONUL

Atenţiune! Atenţiune! Doi indivizi suspecţi, numiţi alpinişti, încearcă să se urce pe idealurile noastre până în vârful Stâncii Negre, care stătea din secole de veghe la hotare. Opriţi-i! Opriţi-i!

ALPINISTUL 2

Of-of-of!

POLIŢISTUL

Ha, ha, ha! Acum nu mai scăpaţi. La postul de control pentru interogatoriu. Marş! Veţi fi condamnaţi de crimă... ideologică.

ALPINIŞTII *(nedezmeticiţi)*

Cum?... Care?... Cine?...

POLIŢISTUL

Guu-raa!... La arest cu voi!

ALPINISTUL 1

Domnule, e o confuzie. Nu ne cunoaşteţi…

POLIŢISTUL

O să vă cunosc eu îndată... *(Îi împinge cu bastonul de cauciuc.)* Asasinilor! Tâlharilor! Alpiniştilor! Puşcăria vă mănâncă!

ALPINISTUL 2

Eu n-am nicio vină, zău aşa. M-a târât *(arată spre Nea Jean)* după el!

ALPINISTUL 1

Are dreptate. Nu-l amestecaţi. Eu sunt capul răutăţilor, instigatorul la nesupunere. Am iniţiat cursul de alpinişti amatori şi-am construit cele patru cabane turistice, popasuri în ascensiunea spre culmi spirituale. *(Poliţistului:)* Sunteţi mulţumit?

POLIŢISTUL

Sunt, bineînţeles. Ai mărturisit. Adică nu, cum să fiu mulţumit când cineva încearcă să escaladeze muntele dorinţelor!

Scena 2

Decor

La puşcărie. Alpiniştii legaţi de mâini şi la ochi. Poliţistul, în depărtare.

ALPINIŞTII *(repetând:)*

În ţara tuturor libertăţilor ne împlinim năzuinţele. Este ceasul bucuriei noastre de a fi contemporani munţilor umbroşi şi văilor adânci. Trăim momente de profundă recunoştinţă şi de măreţe înfăptuiri în această epocă glorioasă. Valea în care ne-am născut ne e mamă, iar tată muntele înalt. Nu vrem să ieşim de-aici. Suntem fericiţi.

1988 (România), 1999 (SUA)

DESTIN

(piesă fără actori, fără decor, fără dialog)

Gongul este înlocuit prin scâncete de copil în faşă.

Cortina se deschide lent pe lateral.

Lumină foarte puternică pe scena goală, apoi intensitatea scade gradat până la *întuneric* mat - pe parcursul celor 7 minute şi 30 secunde.

Linişte absolută.

Zgomotele, vorbele, şi mişcările spectatorilor din sală (cu sau fără ştiinţă) se consideră că fac parte din spectacolul propriu-zis.

> (Interiorul unui fenomen îşi asumă, prin extensie paradoxală, exteriorul său. Cu alte cuvinte: îi aparţine şi ceea ce nu-i aparţine!)

Se percep vagi bocete.

Pe urmă, *cortina* se-nchide lent.

Banda cu aplauze, printre care se desluşeşte un uşor "bis", "biiis"... şi fluierături.

Cortina se redeschide iute şi se reînchide iute.

Din nou aplauze înregistrate, şi-acelaşi joc sincronizat al *cortinei* care se redeschide şi reînchide din ce în ce mai repede sau mai încet (sugerând actorii care fac plecăciuni către public).

CONVERSAȚIA

(piesă onomatopeică)

: Offf!

: Ceee?

: Îîî... ?!

: Hăăă?

: Nuuu.

: Aaa!

: Îhîî.

Teatrul Liric Florentin

prezintă

în premieră absolută

spectacolul de versuri în versuri

AVENTURILE DRAGOSTEI

piesă într-un act
— de conştiinţă —

şi cinci tablouri
— diferit colorate —

având în roluri mici interpreţi mari.

Distribuţia
(în ordinea apariţiei pe scenă)

SEGNOR ALFONSO ..... Geo Dumitrescu
INGENUA ..... Ana Blandiana
UN TRUVER ..... Cezar Baltag
FATA DE ZĂPADĂ ..... Constanţa Buzea
POETUL ..... Adrian Păunescu
FILOSOFUL ..... Ion Gheorghe
PRINŢESA ADORMITĂ ..... Ileana MălăncioiuCAVALERUL RĂTĂCITOR ..... Nichita Stănescu
SCUTIERUL ..... Gheorghe Tomozei
TRUBADURUL ..... Marin Sorescu
FEMEIA DIN VIS ..... Nina Cassian

Intrarea este liberă / de orice context.

Tabloul 1

(O cameră goală având o fereastră în dreapta şi o uşă în stânga. SEGNOR ALFONSO, UN TRUVER, INGENUA.)

SEGNOR ALFONSO *(apropiindu-se)*

Îmi pare rău că n-am iubit nicio fată

Dumnezeu mi-e martor că eu am avut toată bunăvoinţa.

INGENUA

Nu te-apropia, nu mă atinge,

Amar mi-e trupul şi otrăvitor,

Cu soarele prelins la subsuori,

Cu fluturi beţi de mine răscoliţi

Din larve sfărâmate de dorinţi

Pe care nu pot să le-nceapă. Fugi!

SEGNOR *(oprit)*

Câteodată mi-ar plăcea să ai mai mult

de paisprezece ani,

să fii mai puţin inteligentă şi mai

degrabă castă,

să umbli desculţă prin bucătărie

şi să te cheme cineva, posesiv, umilitor,

şi vulgar, "nevastă".

INGENUA

Întotdeauna toţi m-au iubit,

Cei ce mă urau m-au iubit mai tare,

Am trecut printre oameni

Mereu acoperită de dragoste.

SEGNOR ALFONSO

Te-ai aşezat în faţa mea, dragoste

numai tu, mereu, în faţa mea.

UN TRUVER *(şoptindu-i lui SEGNOR ALFONSO)*

Nervii ei sunt raze, inima ei

e un nod de lemn împrejurul ei e o secetă

înăuntrul ei e o fântână

în fântână doarme un şarpe.

INGENUA *(lângă fereastră, şi mai mult pentru sine)*

Frumuseţea mea îmi face rău,

Mai necunoscută decât luna

Trecând din oglindă-n oglindă,

Din apă în apă

Icoană întruna

Fără să se desprindă,

Dar fără să încapă

Întreagă în somn.

Tabloul 2

(Un peisaj de iarnă, puţin însorit. FATA DE ZĂPADĂ, POETUL, UN TRUVER şi FILOSOFUL.)

FATA DE ZĂPADĂ

Eu sunt o sălbatică blândă,

O fiară pe care nici îngerii n-o înţeleg.

POETUL

Mă închin aprinsei glezne a celei mai sălbatice dintre femei.

FATA DE ZĂPADĂ

Aveam odată un profil de gheaţă,

Un suflet cu impulsuri muzicante.

Să fim cei trişti când nu ne vede nimeni

Să fim cei veseli când ieşim pe uşă.

(În timp ce FATA se depărtează:)

POETUL

Ai să răspunzi, iubito, pentru toate,

pentru această omenească jale,

şi pentru muntele ce se prăvale

să dea brutal câmpiilor dreptate.

UN TRUVER *(cu consternare, spre POET)*

Cum se scutură sufletul tău

ca o sită dintr-o mână

în alta dintr-o mână

în alta.

FILOSOFUL *(ca la o prelegere)*

Cine cunoaşte pe alţii

Este înţelept,

Nu se teme când fraţii

Îl strâng la piept.

POETUL *(rămas numai între bărbaţi)*

Cenuşa acestei iubiri mai scânteie

cu gust de neant şi chip de femeie.

Tabloul 3

(Un castel medieval. Costumaţii medievale. PRINŢESA ADORMITĂ, CAVALERUL RĂTĂCITOR şi SCUTIERUL.)

PRINŢESA ADORMITĂ *(întinsă pe un pat imaculat, către SCUTIER)*

Doamne cum îmi apare sufletul lui ca un abur
urcând din pământul ud bătut de soarele arzător.

(Apare CAVALERUL RĂTĂCITOR care auzise monologul.)

CAVALERUL RĂTĂCITOR *(puţin trist)*

Nu cred că păsările zboară
că ele se sprijină pe ceea ce nu este,
că tu mă iubeşti pe mine
fără să-ţi fiu câine ...

PRINŢESA ADORMITĂ *(către CAVALER)*

Fă un hotar mai sigur între mine
şi între ţărmul tău care s-a dus
vreau să m-apropii fără să te văd
mi-e frică şi merg ca privită de sus.

CAVALERUL RĂTĂCITOR *(jovial)*

Vino, tu, cu tine toată
ca să-ntruchipăm o roată
Vino, tu, fără de tine
ca să fii cu mine, mine.

SCUTIERUL *(încet, spre CAVALER)*

Are genunchii ca două mere de alge,

taie marea cu părul

şi cu mâini proaspăt ieşite din copilărie

caută cuibare de scoici.

CAVALERUL RATĂCITOR *(PRINŢESEI)*

Ochioaso, tu să ştii că eşti prinţesă,

tu ai un cavaler rătăcitor,

şi cântec ai, şi slujbă ai, şi mesă -

deasupra de creneluri luna plânsă într-un nor.

PRINŢESA ADORMITĂ

Dar parcă-s singură la nunta mea

Tu stai tăcut şi mâna ta îmi poartă

Cu spaimă braţul ca un mire-adus

Să se cunune cu mireasa moartă.

Tabloul 4

(Semiîntuneric. Se aude o muzică din spatele scenei. INGENUA şi TRUBADURUL.)

INGENUA

Iubitul pe care nimeni

Nu l-a vărut decât în somn,

Tată cuvintelor din mine

Şi peste nerostite domn,

Nesigur fiu

Născut din ruga

Pe care ţi-o înalţ

Am obosit de atâta cântat,

De-atâtea gânduri fără şir,

De-atâtea vorbe îngereşti.

TRUBADURUL *(cam pasiv)*

Nu, dragă, nu te deranja să mă iubeşti.

(Continuând:) O cafea neagră voi servi, totuşi,

Din mâna ta. Îmi place că tu ştii s-o faci

Amară.

INGENUA

Eşti fără milă,

Nu te văd,

N-aud,

Cât timp vorbesc cu tine -

Eşti.

TRUBADURUL *(după pauză)*

Vino,

Din aceste două inimi

Să facem un foc înalt.

INGENUA

De ce nu m-aş întoarce printre pomi,

Printre arborii chirciţi de vântul fierbinte?

TRUBADURUL *(ezitând puţin)*

Totuşi vom mai merge împreună,

O bună bucată de pământ,

O bună bucată de cer,

O bună bucată de lună.

Tabloul 5

(Acelaşi decor din Tabloul 1. Sunt adunate toate personajele perindate prin primele tablouri. SEGNOR ALFONSO povesteşte celorlalţi o istorioară de dragoste. Este aproape de sfârşit.)

SEGNOR ALFONSO *(cu înfocare, privind spre bărbaţi)*

Măruntule, mi-am strigat cu silă, stinge lumina,
iată iubirea! ...

(Se stinge lumina şi apare, ca din vis, o siluetă feminină).

GLASUL FEMEII DIN VIS
(cu căldură către SEGNOR ALFONSO)

Cu tine e ninsoarea mai adâncă,

au sens pădurile în asfinţit,

şi tristele semnale

ce-şi trimit planetele necunoscute încă.

(După câteva clipe, parcă înţelegându-i gândurile:)

Atuncea, ca să-ţi fie mai blândă aventura,

m-aş îmbrăca-n sfială,

ca într-o ceaţă, până,

de dragoste, inelul ţi s-ar topi în mână

şi mi-ar păta cu aur, obrajii, ochii, gura.

SEGNOR ALFONSO

Dar n-o să ne putem iubi atâta, draga mea!

E mult prea târziu, până vine moartea!...

FEMEIA DIN VIS

Cum dat mi-e să plec din iubire

Când încă mai am de iubit...

(Iese pe uşa din stânga.)

TRUBADURUL *(privind către celelalte femei)*

Duceţi-vă şi voi,

Prea frumoase şi iubitoare Ane;

Mă iertaţi că nu v-am zidit de vii,

Am avut mai multă încredere în cărămizi.

(Cade cortina peste final).

TRAGEDIE ANTICĂ

Noaptea, într-un templu atenian.

ESCHYL, EURIPIDE şi SOFOCLE dialoghează prin negura timpului. Mesajul lor ajunge până la noi. Poartă cearceafuri albe pe cap şi în mână ţin făclii aprinse în dreptul feţei; din sală, unde este tot întuneric, dau senzaţia de mumii.

ESCHYL, bătrân, în partea stângă a scenei (din perspectiva spectatorului).

EURIPIDE şi SOFOCLE, tineri, în dreapta.

Din când în când, replicile, îndeosebi cele poetice, vor fi acompaniate de liră.

ESCHYL

Mie-mi plac toţi poeţii aprinşi de furii creatoare, ca vinul fermentând prin ardere internă.

EURIPIDE

... observatori fini şi neobservaţi...

SOFOCLE

... duelându-şi frunţile...

ESCHYL

Mie-mi plac toţi poeţii care nu trişează în poezie.

O, neruşinare ticăloasă, să-ţi fie ruşine!

Falsificarea poemelor de-amor pedepsi-se-va conform legilor.

EURIPIDE *(lui ESCHYL)*

Ah, tu flămândule de tine.

Tu, care eşti atât de tu, de parcă n-ai mai fi.

SOFOCLE

Ţi-ai scuturat zborul de înălţimi, Eschyl.

Sentimentele ţi-au amorţit.

ESCHYL

Am ucis totul, viaţă, iubire, prieteni, familie.

Sunt un criminal.

EURIPIDE

Eşti vinovat fără de culpă.

Punctul tău de vedere e plan.

SOFOCLE *(lui ESCHYL)*

Adevăratul artist trebuit-a să creeze necreatul.

Ne-ai îmbogăţit de tine.

ESCHYL

Timpul mă strânge. Şi fiecare parte din mine murind naşte o alta, şi care parte născând moare o alta. Am zilele, Euripide, numărate în calendar. Mi-e frig, mi-e ploaie, mi-e secetă. Astăzi mi-a fost teamă de moarte. Zeus mi-a strigat din Olymp că poeţii nu trăiesc mult.

EURIPIDE

Asist, cum văd, la un asfinţit de mare.

Tornada de nisip îţi vâră ghearele-n ochi.

Cascade tumultuoase bat apă în piuă.

(Zgomote specifice prin difuzoare, ca venind din fundul pământului.)

ESCHYL

Dacă nu suntem astronomi, ca să citim în constelaţii zodiile, suntem pomi.

EURIPIDE și SOFOCLE *(admirativi)*

Un poet plin de cuvinte.

ESCHYL

Am făcut zilnic exerciţii de încărunţire. Iubesc amarnic şi amar.

Plânsul mă spală prin interior. Departe de mine gândul de a-mi apropia odihna pentru spirit.

Mai mult ca un joc, în viaţă, trebuie să ştii să aştepţi, şi să aştepţi să aştepţi.

EURIPIDE *(lui SOFOCLE)*

Arma lui secretă este...

SOFOCLE *(lui EURIPIDE)*

Arma lui secretă este...

EURIPIDE şi SOFOCLE *(şuşotind)*

Arma lui secretă este... geniul...

ESCHYL

Am impresia că lumea toată e supărată pe mine.

EURIPIDE

E beat. Cred că e beat de poezie.

SOFOCLE

Libertatea intimă sparge canoane, libertatea intimă.

De fiecare dată când este obsedat, se descarcă în versuri. Este un obsedat.

ESCHYL

Vreau să pipăi infinitul.

Arta este realitatea din imaginaţia poporului grec.

Vă propun să devenim cu toţii fraţi de cruce.

EURIPIDE

Un mic început pentru MULT.

SOFOCLE

Un negru mai ALB.

ESCHYL

Am nevoie de un insucces pentru succese viitoare. Căci, fraţilor Euripide şi Sofocle, câte înfrângeri n-am suferit eu pentru a obţine o singură izbândă!

O să vă dau un sfat popular...

Făceţi-vă o mare casă de cultură!

EURIPIDE

Ne-am născut prea târziu. Plecăm prea devreme.

SOFOCLE

De cum am ieşit pe lume, am fost condamnaţi la moarte.

EURIPIDE

Ne întrebăm deseori, eu şi Sofocle, în momentul când noi nu existam, cine era în locul nostru şi s-a transformat în noi?

ESCHYL

Apollo, zeul Luminii...

(Apare chipul lui Apollo pe cer).

SOFOCLE

Sau în ce stadiu eram noi cu mult înainte de a ne naşte?

ESCHYL *(repetând mecanic)*

Apollo, zeul Luminii... Să mă feresc de el! *(Iese.)*

EURIPIDE

Eschyl gândeşte înapoi.

Eschyl gândeşte invers.

Cuvintele dulci le-ascultă cu urechea. Corpul său terestru are un gând extraterestru.

SOFOCLE

Să avem în vedere sunetele ce emite. S-a îmbătat de tristeţe, s-a îmbătat din lipsă de băutură.

EURIPIDE

Şi-a transformat defectul într-o calitate.

SOFOCLE

Asta-i o poveste ştiinţifică. O algebră literară. Limbajul muzicii.

EURIPIDE

Imateria dăinuie de când lumea. Trecutul ne este ca o legendă ... Eu nu iubesc poezia, ci poezia poeziei. Nu iubesc poezia, ci creaţia de poezie. Fenomenul poetic.

SOFOCLE

Negând prea tare un lucru, nu faci decât să îl afirmi, Euripide.

(Apollo dispare. Reintră ESCHYL.)

ESCHYL

Întunericul din suflet îl caut cu lumânarea aprinsă. Ooo, dacă papirusul ar putea să cânte ceea ce aud eu şi nu pot să redau, să explic!

SOFOCLE *(lui EURIPIDE)*

"Ceea ce face Eschyl este bine făcut, deşi inconştient".

Vina lui este că scrie poezii.

EURIPIDE *(lui ESCHYL)*

"Pentru a fi frumos, totul trebuie să fie conştient."

ESCHYL

Critici ai mei, nu rupeţi din glastre poemul!... Eu cred în zeul beţiei şi-al extazului... Spiritul e mai înalt aici, jos, la pământ... Vă dau de pildă pe Homer, un orb cu o mare viziune artistică. El vede fără ochi ceea ce alţii nu văd cu ochi. Daţi-mi voie să mai trăiesc!

EURIPIDE

Toată ziua, Eschyl, stăteai prin localuri de noapte, sau de toată noaptea. Te bucurai cu Dionysos. Erai frumos ca un zeu.

SOFOCLE

Euripide, Eschyl este un om care subînţelege doar... Aparenţe... Transparenţe...

ESCHYL

Sunt un mare Inexistent.

EURIPIDE

Numai după murire îşi vine nemurirea.

ESCHYL

Am aşteptat zadarnic viza de intrare in dramaturgie. Ca un însingurat mă simt. Cel mai bun cenaclu fostu-mi-a biblioteca.

Apollo al vostru e prea raţional. Un om nu e genial în momentele sale lucide. Trăiască nebunia!

SOFOCLE *(lui EURIPIDE)*

A decedat Eschyl. Demult. Atunci s-a aşternut o tăcere de moarte. Muzeul care s-a păstrat, al lui, e timp concentrat.

ESCHYL *(recită)*

Priviţi!

(Arată o licărire în noapte, aievea.)

Se ivesc zorile, bezna se stinge ca lumina unui felinar. Prin aerul matinal, pasărea se simte în apele ei. Iarba a luat câmpiile în primire.

Suflă vântul pe valuri până-n pânzele albe. În Elada plouă cu broaşte, cu şerpi.

Sculptorii greci pun suflet mult în piatră, în lemn.

Verdele concert al naturii îmi e rod.

Poseidon ne pune beţe-n suflet.

(Arată spre cei doi:)

Copiii aceştia îi simt ca pe o prelungire a mea, un eu dedublat... detriplat...

EURIPIDE *(lui SOFOCLE)*

Orice scriitor este la origine poet.

SOFOCLE *(lui ESCHYL)*

Ne-am îngropat într-un cimitir de manuscrise. Am ajuns să fim alungaţi din timpul oracolelor.

ESCHYL

Voi fost-aţi auditori la scrisul meu.

Dar am obosit cântând!

EURIPIDE

Ia loc, Maestre, acolo jos.

ESCHYL

De ce-mi ziceţi să stau jos, v-aţi săturat să mă vedeţi pe sus?... M-am aşezat în inimă... *(Lui EURIPIDE:)* Bine ai judecat, eşti bun judecător.

EURIPIDE

Inima ta e bolnavă de nervi...

A început numărătoarea inversă, Eschyl n-o mai poţi opri.

Numărătoarea inversă merge înainte.

ESCHYL

Stârpesc, cu sânge rece, reptilele cu sânge rece.

(Încearcă să-i sugrume. Cei doi se apără.)

Ucid tot ce nu e poezie. Vă jur pe lipsa mea de jurăminte.

EURIPIDE şi SOFOCLE

Avem a fi bucuroşi... Dar pe moment e ca o confirmare nesemnată, ce mai, o confirmare neconfirmată.

(Au scăpat din strânsoare.)

ESCHYL

Îmi puneţi necutezanţa la încercare? Vă înmânez acest poem cu pecete de identitate.

(Scoate din sân un sul de pergament. EURIPIDE și SOFOCLE îl desfac nerăbdători.)

EURIPIDE *(arătând spre sul)*

Apariţia asta spontană este pe cale de dispariţie.

SOFOCLE *(lui ESCHYL)*

Câtă vreme ţi-ai bătut în nelinişti capul şi trupul…

ESCHYL

O lună şi-un soare.

SOFOCLE

Cu ce te-ai deplasat?

ESCHYL

Cu răbdare.

EURIPIDE

Noi spunem mult, în vorbe puţine. *Non multa, sed multum.*

SOFOCLE *(lui ESCHYL)*

Tu visezi destul, şi pentru noi, poet verbos ce eşti! Repetă-te şi bagă-ţi minţile în cap.

ESCHYL

Ceea ce faci Sofocle, nu e bine. Altceva trebuie.

Iar dacă faci altceva, tot nu e bine.

Trebuie altceva.

SOFOCLE

De ce ne cerţi, Eschyl?

ESCHYL

Păi, nu trebuie să cert şi eu în fiecare zi pe câte unul?

EURIPIDE

Tu ţi-ai făcut griji şi-n noaptea asta ni le-ai dat nouă.

ESCHYL *(pentru sine)*

Bătrânul Eschyl, prinţ al cerşitului, îşi face intrarea... ieşind din arena literelor... Să fiţi neobosiţi în viitor, pe arşiţa intelectuală a lui Critias tiranul!

EURIPIDE *(despre ESCHYL)*

Bătrân la chip, tânăr la suflet...

SOFOCLE

Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi. Eschyl nu are ochi decât pentru Dionysos, zeul vegetaţiei, al vinului.

ESCHYL

Voi plecaţi, vă depărtaţi de mine. Principalul e s-ajungeţi undeva. Eu îmi continui cărarea pornită. Fără să văd, fără să văd.

Privesc timpul, ascult spaţiul.

EURIPIDE

Tăceri de bronz am aşteptat în livada ta de măslini. Ne serveai de umbră deasă.

Umbrelă contra lui Apollo. Fugeam de apa minţii ca de foc. Ne dam în vânt după o vreme cu vânt dionisiac.

Ehee...

Acum nu mai iubim nuanţele vechi, decolorate!

ESCHYL

Uh, ştiinţa asta, care îți dă legi fixe, ce le respecți ca pe nişte axiome!

SOFOCLE

Ne place albul din lumină, culoarea singură fără culoare.

EURIPIDE

Gândurile ne tind în zenit.

Infinitul nostru este mărginit, dar mărginitul ne e infinit. Absolutul este și el relativ. Relativitatea și mai relativă.

SOFOCLE

Extremităţile se ating, nebuniile şi geniul. Noi suntem pe pod, tu la antipod.

EURIPIDE

Geniul nu e om normal.

ESCHYL *(visând)*

A fost odată o ploaie frumoasă...

Amintirea e ca o sculptură în piatră pe un mormânt funerar.

În faţa unei frumuseţi rămân câteodată mut...

A fost odată o fată frumoasă…

Ea venea să-ngenuncheze cerului.

Vedeam inexistentul, golit de mine însumi.

Pe limbă mi-a crescut un vis

Şi toată viaţa l-am căutat;

Şi-apoi visul unui vis…

Singur, de mine stătător, mă existam

Învibrându-mă.

Faţa, cu ochii imenşi de culoarea eului,

Îmi bucurase buzele.

Întinerite litere-mi curgeau atunci pe piept...

EURIPIDE *(întrerupându-l)*

Pe noi ne-a ucis un gând.

ESCHYL

Voi trebuie să învăţaţi să fiţi la înălţimea unui sentiment. Din dragoste de poezie, v-am recitat o poezie.

SOFOCLE

Euripide şi cu mine ne lipim fruntea de gânduri. Pe noi ne-a ucis un gând.

EURIPIDE

Nu contează dacă noi simţim sau nu ceea ce scriem, ci dacă-i facem pe alţii să simtă.

ESCHYL

În mod natural, opera vă e artificială.

EURIPIDE *(lui SOFOCLE)*

Eschyl ne face muzică. Multă muzică la liră.

(Se aud acorduri la liră.)

SOFOCLE

E cel puţin neserios.

(EURIPIDE şi SOFOCLE îl lovesc tare pe ESCHYL în moalele capului).

ESCHYL

Degeaba daţi în opera mea cu poemele-vă abstracte!

Credeţi că, de eu regresez, voi progresaţi?

Noi, împreună, să mutăm ţara în lume, să fie mai mult aici, acasă, să-i ajungem mai mult.

O cultură care creşte pe tulpina altei culturi care creşte pe tulpina altei culturi, pe tulpina altei culturi și altei culturi...

Să-nvingem cuvintele...

EURIPIDE

Să le descătuşăm de amintirea ta!

SOFOCLE

Vindecă-ne de tine!

ESCHYL

În poezie am fost ca o întâmplare.

O eroare a naturii.

EURIPIDE şi SOFOCLE

A greşit-o bine! N-avem ce zice.

EURIPIDE

Erai un om comun, simplu - am spune: ieşit din comun de simplu, de comun...

ESCHYL

Vreţi să mă luaţi la bătaie de joc?

EURIPIDE

Ai vrut să ne inconştientizezi, Maestre. Încărcat de glorie, abia mergeai, te opreai şi te mai scuturai de ifose şi glorie ca să te uşurezi. „Inexactitatea" de care vorbeam s-a dovedit exactă. Nu mai era loc deloc şi pentru noi în dramaturgie. Dar viermele invidiei noastre s-a transformat demult în fluture, privind către Înălţimea ta.

ESCHYL

De ce mă prejudecaţi?... Urăsc ura. Preţuiesc preţuirea. Eu singur am format un cuplet, eu şi cu mine, să vă ţin piept vouă şi să vă fiu vază.

SOFOCLE

Să facem lumină în cuvinte.

ESCHYL

Poezia mea are ruperi de sens. M-am îndrăgostit de versurile mele, cea mai plăcută lectură a mea.

EURIPIDE

Să păstrăm curăţenia morală a versurilor!

SOFOCLE

Poeţii sunt dotaţi, ei cern cuvintele prin sita simţurilor şi aleg pe acelea care se mulează perfect în matricea poemului.

ESCHYL

Deseori mi se pare că nu exist, că am doar impresia existenţei.

EURIPIDE

Aprindeţi feştila să vedem să gândim!

ESCHYL

Să-nţelegem limbajul lucrurilor!

SOFOCLE

Ți-a căzut din gură un cuvânt jos, în nămol. L-am dat atunci la curățat.

EURIPIDE

Sofocle îşi spală simţămintele.

ESCHYL

Eu sunt / voi fi neant, neant. Amin! Amin! Aminintirea mea. Fără aripi, dar cu spiritul înaripat.

SOFOCLE

Te-ai cuibărit, Eschyl, într-un poem. Şi vorbele înflorit-au în poezie. Pentru generaţiile viitoare rămas-ai un mit!

EURIPIDE *(lui ESCHYL)*

Dar a venit vremea să tragem o linie despărţitoare între noi. Această linie desparte, pentru a uni.

ESCHYL

Euripide, şi tu. Sofocle, aveţi tendinţa de a încălca regulile tragediei.

EURIPIDE şi SOFOCLE

Am învăţat să n-avem încredere în nimeni, nici măcar în noi.

ESCHYL

Dar, pentru a le încălca, trebuie mai întâi să le cunoşti.

Luaţi aminte de la minte: Nu faceţi tragedie de dragul tragediei!

EURIPIDE

Azi nu mai e recomandabil să dai recomandări.

SOFOCLE

Oricum, orice s-ar afirma, trebuie să verifici - chiar şi ceea ce spun eu acum.

EURIPIDE

Convenţia noastră este să nu mai avem reguli, convenţii.

Tradiţia noastră: să n-avem tradiţii.

ESCHYL

Dionysos a fost iubitul meu, neiubit de voi. Sunt constant un dezechilibrat, şi asta mă face să stau în echilibru. Mi-am neliniştit astâmpărul.

SOFOCLE

Când asistăm la vreo piesă de-a ta, "Cei şapte contra Tebei", "Perșii"... asistăm pentru a nu crea la fel. Ba încercăm să facem dimpotrivă.

ESCHYL

Voi scrieţi tragedii matematice. Prea multă logică strică...

EURIPIDE

Unde-s legile tragediei elene? Hai să le-ncălcăm!

ESCHYL

... Sunteţi antidramaturgi... Aţi suferit cândva de vreo boală psihică??

EURIPIDE şi SOFOCLE

Din păcate, nu. Poate te-am fi înţeles mai bine...

Ne cerem o sută optzeci şi patru de mii o sută optzeci şi patru de scuze.

ESCHYL

Ceea ce aţi înţeles este că nu aţi înţeles nimic.

Auziţi auzul meu? Vedeţi văzul meu?

Eu trebuie să trebuiesc pentru omenire...

Viaţa mea de toate nopţile pierdute...

Sacralizarea vorbelor desacralizate...

Inadaptarea mea la adaptabil...

Eu mă simt sfânt.

EURIPIDE *(glumeţ)*

Înger îndrăcit şi drac îmblânzit.

SOFOCLE *(glumeţ și el)*

Un sfânt dat dracului de afurisit!

ESCHYL

Euripide, Sofocle, voi aveţi suflet?

EURIPIDE şi SOFOCLE

Da.

ESCHYL

Şi ce faceţi cu el?

(Cei doi se privesc uluiţi.)

Trebuie să stăpâniţi ştiinţa religiei poeziei.

EURIPIDE

Noi ne servim de religia ştiinţei poetice.

SOFOCLE

Noi studiem mult.

ESCHYL

În privinţa lecturilor, scuzaţi-mă, dar cine se crede doct nu-i decât un semidoct. Să afirmi că n-ai goluri în cunoştinţe, înseamnă a avea cu adevărat goluri mari. E greu astăzi să afirmi că te pricepi la ceva. Eu sunt ortodox şi paradox.

EURIPIDE

Ştiam, Eschyl, te-am învăţat. Studiind trecutul, cunoaştem viitorul, dârele luminii apolinice...

ESCHYL

Acum continui să-mi continui drumul. Ce legătură există între mine şi voi?

SOFOCLE

Niciuna. Asta-i legătura... că nu există nicio legătură.

EURIPIDE

Ba da, tragedia. Ne-a unit într-un răsărit al unui apus de soare. *(Arată spre ESCHYL:)* Deşi păstrăm stilul tradiţional: ... a fi netradiţionalist.

SOFOCLE *(lui ESCHYL)*

Euripide măreşte analiza psihologică a personajelor, independenţa corurilor faţă de acţiune, întinereşte miturile! "Iphigenia în Taurida", "Hyppolyt", "Andromaca"…

EURIPIDE *(lui ESCHYL)*

Sofocle introduce tragedia liberă. Vezi "Oedip rege", "Oedip la Colon", "Antigona"...

ESCHYL

Dau de tot felul de talente în voi!

EURIPIDE şi SOFOCLE

Ni s-a făcut foame de noi. Ne ducem, că timpul aşteaptă. După dispariţia ta vom naşte cu adevărat.

(Dau să plece. ESCHYL îi reţine.)

ESCHYL

Ştiu că-n acest neadevăr e puţină dreptate. De mici v-am legănat şi botezat în apa unui pârâu cristalin, care curgea printre poeme nestemate. Nu vreţi să vă culcaţi cu mine în acelaşi vis? Îmi roagă inimioara mea sângele. Sângele meu, întemniţatul!

EURIPIDE şi SOFOCLE

Am fost bolnavi de tine, Eschyl, de când eram copii. Până deunezi sporitu-ţi-ai sinele în noi. Acum ne vindecăm. Ne liberăm de tu-ul tău.

EURIPIDE

Te voi scoate din mintea mea.

SOFOCLE

Cine-mi spune dacă eu mă merit? Mai exist prin mărăcinişul atâtor idei? M-am tradus în obiecte. M-am tradus în rime şi ritmuri. M-am topit. M-am secat de eu!

E rândul meu să plec. Şi dreptul vostru. Să mă retrag către ameţitor de joasele fântâni. Aveţi grijă de voi. V-am predat ştafeta. Mă cheamă numele.

(Coboară într-o tombă. În "pragul" tombei, făcând cu mâna:)

Euripide şi Sofocle, vă aştept. Eu mă grăbesc, m-aşteaptă eternitatea.

(Trage capacul tombei, pe care stă scris în greceşte: ESCHYL / poet tragic.)

SOFOCLE

Ascultă, s-au oprit măslinii din înmugurire. Au crengile lăsate ca nişte sâni.

Doarme pământul.

Poezia respiră.

(Pauză.)

EURIPIDE

Este Victoria înfrângerii noastre...

(Sting făcliile. Ies prin stânga.)

Sfârşit.

SÂNGELE PĂMÂNTULUI

(piesă lirică într-un act)

Personajele

ŢĂRANUL (bătrân de peste 70 de ani);
POLIŢAIUL (bărbat mustăcios, între două vârste);
MĂRINICĂ,
VASÂLIE, feciori de ţărani;
GUVERNUL (individ gras, scund, chel, cam de 50 ani);
PUBLICUL (din sală) = poporul.

Tabloul 1

(Un sat sărac. În depărtare, dincolo de un râu, se văd flăcări şi dâre de fum. ŢĂRANUL, împins cu o puşcă din spate de către POLIŢAI. ŢĂRANUL cade, apoi încearcă să se ridice).

POLIŢAIUL

Hai mişcă, mişcă ţărane! *(Îl împinge cu arma.)* Mişcă, mă, odată... Fi-ţi-ar mă-ta a dracu!

ŢĂRANUL

Uşor puiule, uşor!... *(Se ţine cu mâna de umărul sângerând.)*

POLIŢAIUL

Hai, că n-am timp de tine. *(Îl loveşte cu bocancii.)*

ŢĂRANUL

Ficiorule, da'un'mă grăbeşti aşa?! Dă-mi puţină tihnă...

(Încercând să se ridice, cade. Oftează lung, tuşeşte înfundat, scuipă o flegmă tabagică.)

POLIŢAIUL

Vorba... Vorba, că te ia gaia! Te ia, ţărane!

ŢĂRANUL *(visător)*

Las'să mă ia... Să mă ducă sus, acolo...

POLIŢAIUL

Păi, sigur... Crezi că acolo ajung toţi mojicii?!... Toţi neciopliţii!?...

ŢĂRANUL

Voi vreţi să-mi ucideţi şi visele... Mă duc şi eu unde mi-o fi sorocul...

Mă duc după alde Ion, alde Mărinică, Vasâle... că au venit ei azi noapte şi m-am chemat la ei. Da'io n-am vrut să plec. Au zis că e bine acolo... Că tot pământul e al lor... Şi nu e nici un ştab acolo... şi nu plăteşti impozite... şi....

POLIŢAIUL

Ţărane, ai gongi la cap? Te-ai cam scrântit de când te-a pocnit ăla.

ŢĂRANUL

... şi oamenii sunt buni şi nu se iau la şagă, cică apele ar fi de lapte şi malurile de miere...

POLIŢAIUL *(surprins)*

Zău că m-aş duce şi eu acolo, să nu mai fiu slugă la dârloagă…

ŢĂRANUL

Da'la poartă stau doi îngeri şi nu lasă pe fiştecine...

POLIŢAIUL *(revenit la realitate)*

Baliverne!... *(Întreabă din curiozitate:)* Dar cine intră, ţărane?

ŢĂRANUL

... Şi cine intră acolo...

POLIŢAIUL

Spune odată, nu mă călca pe nervi.

ŢĂRANUL

Pe voi nu vă primeşte.

POLIŢAIUL

Eu nu sunt om ca toţi oamenii?

ŢĂRANUL

Doamne fereşte!... Eşti, da'ai puşcă... Nu toţi oamenii au puşcă... şi încă ce puşcă...

POLIŢAIUL *(mirat)*

Ce puşcă!?

ŢĂRANUL

Murdară.

POLIŢAIUL

(Se uită instinctiv la ea, o aşează jos lângă el. Râde.)

N-am curăţat-o de când am luat-o. Ahăăă... de câte opri n-a scăpărat, săraca...

ŢĂRANUL

... Săraca?!...

POLIŢAIUL

Mai am un glonte... Apoi o fac lună...

ŢĂRANUL

... Lună însângerată!... Poţi s-o lustruieşti cât ai vrea, sângele ăsta negru şi gros de ţăran ţâşneşte mereu... Nu se curăţă cu una, cu două.

POLIŢAIUL *(scoate un glonte)*

Ţi-am păstrat un glonte curat. *(I-l arată:)* Nu vreau să folosesc gloanţe ruginite.

ŢĂRANUL

Glonţul curat se murdăreşte mai repede... alunecă dincolo de râu şi-l aude alde Măria. Şi-o să zică:

"Mă, glonţul ăsta îl cunoaşte pe ăl Gheorghe. Ia să-l iau ieu"...

O să-l ia... O să vadă pe el urme de sânge, iar Măria îşi cunoaşte ea bărbatul de la o poştă.

"Bă, Gheorghe, o să-mi spună, mai ai şi tu grije de tine, nu mai da sângele tău altora străini".

POLIŢAIUL

Şi eu sunt... sunt ţăran... Taica e din Valea Mare şi maica de peste două dealuri. Tai drept prin crâng, la Păcureni.

ŢĂRANUL

De ce ţi-ai pătat sângele?

(Se repede la el să-l sugrume. Celălalt caută să se apere cu arma, dar nu reuşeşte. Ţăranul îl apucă de guler şi-l scutură. Apoi îi dă drumul scârbit. Poliţaiul rămâne pironit locului).

Barim te-ai pocăit?

POLIŢAIUL

(Lovindu-l cu patul puştii pe unde nimereşte:)

Tăntălăule! Ogar râpos, îndrăzneşti să ridici mâna la mine? Ţi-arăt eu ţie!

ŢĂRANUL

(Palid de loviturile armei, căzut undeva prin apă).

Ce să-mi arăţi, neică? Ce-am făcut? Ce-ai cu mine?

POLIŢAIUL

Ţine-ţi gura, secătură! Sfrijitule!

(Îi trânteşte câteva picioare pe unde nimereşte, nervos, răcnind:)

Să te iei tu cu mine? Eu, organ autoritar, eu, organ central, eu, organ organ? Ridică-te!

ŢĂRANUL

(Cu efort şi căzând de mai multe ori cu capul în râu, ca un înecat:)

Bîîî... Ppp... Vîvîvî... Aaa... Juuu...

POLIŢAIUL

Taci, potaie! Te prefaci, ai?

ŢĂRANUL

Bîîî... Ppp... Vîvîvî...

(În timp ce ridică o mână, îi alunecă alta în apă. Scena trebuie să fie reală. Actorul trebuind într-adevăr... să intre la apă!)

POLIŢAIUL

N-am înţeles o boabă! Ce vorbeşti, turceşte?

ŢĂRANUL

(Sângerând înfiorător ca în filmul "Vârsta de Aur", de Luis Buńuel:)

Aaa... Ooo...

POLIŢAIUL *(Se apleacă, cade la pământ:)*

Aoleo, aoleo! *(Un zbierat ridicol, la care publicul ar trebui să râdă.)* L-am omorât!

(Cu mâinile către cer, ca un musulman care se roagă în moschee:)

Doaaam-neeee! Doaam-neee iartă-măăă!

(Întinde puşca ŢĂRANULUI, care dă să o apuce.)

Ţine-o! Scapă-mă de ea! Scapă-mă de zile!...

(Plânge. ŢĂRANUL nu schiţează nici un gest).

Hai, ia-o!... Împuşcă-mă! Dacă nu, te împuşc eu!

(ŢĂRANUL, revenindu-şi puţin în fire, ia instinctiv puşca, deschide ochii şi o studiază cu atenţie. Scena aceasta trebuie să fie ca un gol spiritual cu tensiune nervoasă.)

Trage omule! Trage odată!

(Ţăranul pune un deget pe trăgaci, fără vlagă.)

Foc! *(Nu se-aude nimic.)* Foc!

(ŢĂRANUL aruncă puşcă cu dispreţ. Poliţaiul se repede la ea. Din încăierare se sloboade un foc. Cad amândoi leşinaţi. Polițaiul se pipăie să vadă dacă e rănit. Ia puşca şi se ridică.)

(Cu puşca îndreptată spre moş:) Scoală-te, laşule! Tu nu poţi ucide!

(*ŢĂRANUL* rămâne pe loc.)

ŢĂRANUL *(revenindu-şi)*

Glonţul ăsta o să-i spună lu'ale Măria că eu sunt pe aici. Când o să vină, o să zică:

"Gheorghe, Gheorghiță, văd că nu risipeşti sângele nostru... de viţă. Tu nu eşti din ăia"...

"Lasă-mă fă, Mărie, lasă-mă cu Dumnezeu!"

POLIŢAIUL

Ridică-te, omule, o dată... nu mă fierbe!

ŢĂRANUL

(Pironit locului, cu privirea oarbă spre ochii POLIŢAIULUI.)

Alde Ion mă aşteaptă... Alde Vasâlie... Mă duc şi eu cu ei... Măria nu mă lasă... Şi de-aia nu-i spun nimic... Nu-i spun nimic... Dar i-am lăsat sângele meu... şi amintirea mea...

POLIŢAIUL *(hipnotizat, parcă)*

Şi pe taica îl chema Gheorghe. *(ŢĂRANUL se ridică.)* Iar pe maica, Mă... Mă... ria. Mă, parcă n-ar mai fi nume pe lumea asta! Numai Gheorghe şi Maria şi Ion şi Vasâlie şi Mărinică, şi... Uuufff, maică cum de m-ai născut poliţai!?

ŢĂRANUL *(blajin)*

Fiule, de ce-ai încălcat destinul ţărănesc?

POLIŢAIUL *(trezit brusc)*

Du-te dracu de opincar!

(Făcând pe avocatul:) Ia să-mi spui, câine-mpuţit, cine a dat foc Guvernului... la Conacul Guvernului?

ŢĂRANUL

Timpul... Timpul a ars conacele cu sânge... Anul 1907... Viitorul îţi arată trecutul sângeros.

POLIŢAIUL *(ca o nălucă)*

Voi, voi, voi... Voi aţi pus foc în ograda Guvernului... la pătulul cu porumb... la fânărie... la casă... la... la... la...

Dealul era o mare de flăcări... flăcări... flăcări care urcau în noapte. Urcau dealul. Acopereau conacul. Acopereau totul... Vântul vuia...

ŢĂRANUL

Sângele din pământ curgea în pământ... la lumânarea flăcărilor... Morţii au avut pentru întâia oară lumină... Ţăranii acum n-au lumină...

POLIŢAIUL

... Pe lumea ailaltă!...

ŢĂRANUL

... Am văzut cu ochii mei de plugar, aţi vărsat gloanţe în noi ... Sunt un sol din depărtare... Tu mi-ai ucis copiii... Tu ţi-ai ucis părinţii... Cu puşca asta... blestemată. Lepăda-o-ai!

POLIŢAIUL

Ce tot bolboroseşti omule? Pe cine am ucis eu?...

Eşti primul individ pe care am ordin să-l execut...

ŢĂRANUL

Omoară-mă, dar ai pe conştiinţă toţi urmaşii mei care nu s-au născut şi pe care nu-i laşi să se nască...

POLIŢAIUL

Decât să ajungă ca tine, mai bine lipsă. Dacă te împuşc, îţi fac un bine, zi mersi.

(Către PUBLIC:) Săraci, nu mai nefericiţi copiii, născându-i!...

ŢĂRANUL

Degeaba mă împuşti, că eu nu mor... Te privesc prin timp înapoi şi-mi râd de tine. Nu ne puteţi învinge pe toţi...

Miroase!

(Arată către pământ. POLIŢAIUL ezită, apoi din curiozitate se-apleacă.)

E ud... leoarcă... e plin de sudoare.

(POLIŢAIUL, nedumerit, priveşte spre ŢĂRAN. Îi întâlneşte privirile. ŢĂRANUL îi face din nou semn să privească în jos).

Ce culoare are?

POLIŢAIUL

...?! *(Ridică mirat din umeri şi sprâncene.)*

ŢĂRANUL

E negru.

(POLIŢAIUL priveşte atent; tăcere. ŢĂRANUL ia un pumn de ţărână în mână şi-l pune în râu. Apoi mănâncă.)

Ce bun e!... Avea dreptate maica, s-o ierte Dumnezeu... Pământul ăsta e dulce. Gustă şi tu sângele nostru, cum îl gustă Guvernul!

POLIŢAIUL

Potoleşte-te, omule!

ŢĂRANUL

Oricine-ai fi și orice-ai face, tot Pământ vremea te face... Dacă mănânci pământ, te faci mai repede pământ... şi-atunci o să ai pământ cu nemiluita... Te-mbrăţişează el pe tine, nu tu pe el...

(Bolnav de friguri, tremurând, începe să aiureze).

Mărie, dă, fă, vacile din lucernă! Vezi că le ia la obor... Ţine-te la Bălana, nu vezi că suge viţălul!? Nu mai înţarcă odată, lua-r-ar necuratu'!

Dă-i cu balegă pe uger, fi-ar a dracului de treabă... Cum? Suge şi-aşa? Fi-ar aşa şi pe dincolo... leagă-l fă dă-un ţăruş... Culege-i niscai costreie... Ia şi un sac de pălămidă de raţă... *(Adoarme, sforăie.)*

POLIŢAIUL *(îl mişcă)*

Hai, bade! Plecaşi cu porcii la jir, ai?

ŢĂRANUL *(trezit)*

Îii!?!

POLIŢAIUL

Scoal', c-avem treabă!

ŢĂRANUL *(ridică buimăcit capul)*

Cee?

POLIŢAIUL

Trebuie să mergem la...

ŢĂRANUL *(întrerupându-l)*

... să ajung io acas'la mine... Să tai o găină, una moţată, grasă... bătută cu usturoi... O bărdacă de vin din butoiu'de zece vedre... o azmă prăjită pe plită şi o ceapă spartă. Cu sare... *(Foarte încântat:)* Şi-o muzică lăutărească!...

(Se-ntunecă afară. În zări se văd nori grei. Bubuie şi fulgeră).

POLIŢAIUL

Nici muzică de moarte nu-ţi cântă ţie, bă, mutră...

ŢĂRANUL

(Arătând la cer şi ascultând loviturile de bici ale Sfântului Ilie:)

Dar asta ce e? Natura e de partea mea, se pregăteşte să mă ia...

POLIȚAIUL

Întotdeauna omului i-ar place să aibă ce n-are, și să facă ceea ce nu poate... *(După o pauză:)* Hai să te-ajut s-ajungi la casa ta din cer, că văd că te grăbeşti.

(Şi cu cel mai natural gest, fără vreun sentiment de remuşcare, descarcă în el toate gloanţele care le are. Ia cadavru şi-l aruncă în râu. Rostogoleşte un pietroi uriaş după el un timp ce adaugă:)

Fie-i pietroiul uşor!

(Dispare după colț.)

Tabloul 2

(Câteva minute scena rămâne goală. Tabloul următor se desfăşoară pe lumea cealaltă. Acelaşi decor, dar luminat confuz, ca într-o peşteră. Se văd două umbre.)

MĂRINICĂ

Ce faci aici, bădie?

ŢĂRANUL

Mă caut pe mine. Mă caut pe mine şi nu mă găsesc.

MĂRINICĂ

Cum, bădie?!

ŢĂRANUL

Aici e locul nostru, mă, băiete. Ne strângem toţi aici... Io mă grăbii să vin să te mai văz... Să vorbim de ziua de mâine...

Mă, cine dete foc? Cine, mă?

MĂRINICĂ

Noi, bădie, noi toţi. Şi eu, şi matale...

ŢĂRANUL

De ce nu mi-a spus aşa, mă, băiatule, mă? De ce?

MĂRINICĂ

Să fi văzut ce frumos ardea... flacără înaltă, bădie... roşieee... Mare de flăcări. Ţâşneau din pământ, bădie! Satanice clipe...

(Se-aud ecouri de revoltă. Zarvă mare. MĂRINICĂ priveşte într-acolo.)

ŢĂRANUL

Cine v-a dus acolo, Mărinică?

MĂRINICĂ

Timpul, Doamne...

Zilele noastre...

ŢĂRANUL *(privindu-l drept în ochi)*

Ce ochi aprins ai, mă, băiete!

MĂRINICĂ

Mi i-a dat taica Ghiţă; şi mi-a dat şi o toporişcă.

ŢĂRANUL

Măria a fost, Mărinică?

MĂRINICĂ

Fost, bădie.

ŢĂRANUL

Și io am fost cumva?

MĂRINICĂ

Şi mata, bădie.

ŢĂRANUL *(spune cu veselie:)*

Şi 1000, deci!

MĂRINICĂ *(accentuat)*

Şi mata, desigur.

ŢĂRANUL *(Priveşte fix. Ridică vocea:)*

Mai tareee... nu te-aud clar... Aţâţ focurile... focuri care nu mai au ce arde.

Natura are hemoragie. Roşul se stinge...

MĂRINICĂ

Țipă şi mata, bădie... Şi eu, bădie... Şi noi, bădie... Tooooo**ţ**ţţţi!

(Cade leşinat cu capul plecat în pământ. Plânge. Apare VASÂLIE).

(Scena următoare este ca un poem pe mai multe voci. Ar trebui acompaniat de sunete de chitară corespunzătoare, dând impresia, împreună cu focurile din zare, mai degrabă unui foc de tabără).

VASÂLIE

Ce vezi acolo, bădică?

ȚĂRANUL

Munți... Crengile verzi prind rădăcini. Timpul urcă...

VASÂLIE

Se uită la noi, bădică. N-are ochi pentru noi. Ce faţă îngrozitoare are... I se strâmbă gura. Respiră aer care nu-i convine.

ȚĂRANUL

Omul acela îmi face teamă.

MĂRINICĂ

Lasă-l în trecutul lui absurd. Acum e bolnav... bolnav de inimă „albastră".

VASÂLIE *(uitându-se iar fix)*

Merge... merge mai departe orbeşte. Conacul îi stă în inimă. Un palat mort. Nu vede realitatea viitoare... Măria dă cu sapa în Guvern, un copil îi dă un pumn.

ȚĂRANUL

Lasă-l în durerea lui!

VASÂLIE

Se retrage în tăcere. Prezentul îl devoră. Ţine în mână un felinar.

MĂRINICĂ

Lumina lui e crudă.

VASÂLIE *(continuând)*

Se împiedică şi se prăbuşeşte.

MĂRINICĂ

S-a-nvăţat cu soarele, iar întunericul îl doare.

VASÂLIE

Te rog, Mărinică, ia-mă să văd limpede ceea ce este beznă.

ȚĂRANUL

Se înlătură praful de pe cărţi.

Războiul îşi alege eroii.

GUVERNUL

(O căzătură. Un zgomot mai puternic şi înfundat. Un zgomot de disperare din afara scenei).

Îndurare!

MĂRINICĂ

Semnale misterioase. Mesajele disperării.

(O nouă buşitură.)

S-a prăbuşit! Gata! L-a lovit taica Ghiţă!

ŢĂRANUL

Viaţa e totuşi viaţă. Subteranul scufundă edificiul clădit deasupra.

GUVERNUL

Milă, Popor al meu! Pământul mă sufocă... focă... ocă... ăă...

ŢĂRANUL

Am suferit în tăcere până când tăcerea s-a umflat şi a plesnit. Ţăndări s-a făcut.

(Către PUBLIC:) Aţi trăit o noapte absolută.

PUBLICUL

(Către ŢĂRAN:) Ţi-am păstrat mormânt în istorie, pentru starea ta de patrie. Moarte din dragoste.

ŢĂRANUL

Întreb Pământul dacă-l doare sângele meu scurs prin venele lui... Un mare semn de întrebare pe cer... Se-adună cenuşă fierbinte pe oasele mele... Timp vertical.

O lovitură stridentă de gong. Se-ntrerupe lumina brusc. Dâra unui fulger pe scenă:

SOARTA,

şi trăznet:

CORTINA.

Octav Băncilă: *Înainte de 1907*

Reproducere după: Anton Coman (Pseudonimul lui Petru Comarnescu) - OCTAV BĂNCILĂ; Editura de Stat pentru literatură și artă, București, 1954

STRĂIN DE CAUZĂ

(piesă într-un act imposibil)

Personaje

DOMNUL PROFESOR X (bătrân);
ASISTENTUL A,
ASISTENTUL B (tineri);
VOCEA DESTINULUI (fără vârstă);
POŞTAŞUL.

Decorul

O cameră cu două uşi: una în stânga alta în dreapta, ultima purtând inscripţia „Salonul Destinului". În spate, puţin spre dreapta, o terasă.

DOMNUL PROFESOR X stă la catedră cufundat în tratate, cu ochelarii în nas. Apare ASISTENTUL A.

ASISTENTUL A

Domnule X, sunteţi aşteptat la conferinţă!

DOMNUL PROFESOR X *(buimac)*

Care conferinţă?

ASISTENTUL A

Despre punctele interioare...

DOMNUL PROFESOR X *(mirat)*

Puncte interioare?!...

ASISTENTUL A

Celebra Dvs. lucrare, „Axiome de puncte interioare" publicată anul trecut, în gazetă.

DOMNUL PROFESOR X

Nu înţeleg. Ce gazetă?

ASISTENTUL A

Gazeta de perete... „Mathematicus".

DOMNUL PROFESOR X

Nu am auzit de vreo gazetă cu numele acesta... Eu sunt fizician.

ASISTENTUL A

Păi, Dvs. colaboraţi de zece ani la ea. Sunteţi redactor şef.

DOMNUL PROFESOR

Cred că este o confuzie.

ASISTENTUL A

Păi, nu sunteţi Dvs. Profesorul X?

DOMNUL PROFESOR X

Ba da, evident.

ASISTENTUL A

Ei, şi-atunci?!

DOMNUL PROFESOR X

Eu nu am fost în viaţa mea redactor de jurnale...

ASISTENTUL A

Atunci… redactor de sport.

DOMNUL PROFESOR X

Nu-mi amintesc.

(Sună POŞTAŞUL şi-i aduce PROFESORULUI o scrisoare. ASISTENTUL A o citeşte entuziast.)

ASISTENTUL A

«Dragă Profesore X,

Am plăcerea să vă anunţ că lucrarea Dvs. „Axiome de puncte interioare" a primit aviz favorabil de publicare din partea recenzenţilor noştri.

În ultimul timp au sosit f. multe materiale la redacţie, şi îmi revine mie sarcina aceasta plăcută de a accepta circa 15% dintre materiale.

Lucrarea Dvs. este ingenioasă şi deschisă, deci poate fi pe gustul cititorilor noştri.

Cu mulţumiri pentru interesul constant pe care îl acordaţi revistei noastre.

Anita Johnsonescu / secretar... »

DOMNUL PROFESOR X

Va să zică am scris eu axiomele acelea?

ASISTENTUL A

Cu siguranţă, doar eram lângă Dvs.

(PROFESORUL X e zăpăcit complet. Apare ASISTENTUL B).

ASISTENTUL B

Ne-aşteaptă publicul! Haideţi odată, Domnule X!

ASISTENTUL A

Să mergem!

(ASISTENŢII A şi B îl iau pe X de o parte şi de alta. Îl conduc pe terasă. De afară se aud zgomote, hărmălaie. Cei trei vor fi cu spatele la spectatori).

ASISTENTUL B *(către mulţimea invizibilă)*

Domnul Profesor X va conferi despre importanţa axiomelor sale. Să-l lăsăm să vorbească.

DOMNUL PROFESOR X

...!?

(Suspans penibil).

ASISTENTUL A

Dânsul este foarte timid şi nu îndrăzneşte...

ASISTENTUL B

Vedeţi cât de modest poate fi un savant de reputaţia dumnealui!

Deşi importanţa descoperirii sale este covârşitoare, Domnul Profesor X o consideră ca una oarecare...

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

N-am ce să vă spun, nu ştiu despre ce e vorba...

ASISTENTUL A

Senzaţional! Vrea să ne facă să înţelegem că până acum ceea ce a aflat este doar un fleac. Cercetările sale sunt abia la început.

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

... Vă spun sincer, nu ştiu nimic.

ASISTENTUL A

Desigur, nimeni nu poate afirma că ştie ceva, fiindcă acest «ceva» este deosebit de complex - şi nu ai cum să-l cuprinzi în întregime.

ASISTENTUL B

În fiecare secundă se face câte o descoperire. Deci nu poţi fi la curent cu toate, deoarece în timp ce iei cunoştinţă de una, apare alta - pe care n-o poţi afla din cauza celeilalte.

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

... Nu ştiu nici ce sunt acelea axiome...

ASISTENTUL B

Într-adevăr, termenul este atât plurivalent cât şi plurilateral pentru a fi prins şi strâns în cleştele unei definiţii.

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

Nici noţiunea de punct n-o intuiesc cum trebuie...

ASISTENTUL A

Domnul X a aprofundat atât de mult acest termen că l-a străpuns şi a ajuns dincolo de el. (Ovaţii).

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

... Eu am cu totul altă specialitate...

ASISTENTUL B

Despre cultura enciclopedică a savantului Profesor X vom vorbi cu altă ocazie.

DOMNUL PROFESOR X

... şi anume: despre forţele nespeciale...

ASISTENTUL A

Este greu să afirmi astăzi că eşti specializat în vreun domeniu. Numai un neavenit poate s-o zică.

ASISTENTUL B

... Punctele pentru care a tot pledat Profesorul X sunt interioare, aţi auzit!

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

Aşa or fi, dar nu mă pot pronunţa.

ASISTENTUL A

Ce muncă istovitoare! Domnul X nu se pronunţă îndeajuns asupra acestor puncte până nu elucidează definitiv problema.

ASISTENTUL B

Dă dovadă de un zel nemaiîntâlnit!

DOMNUL PROFESOR X

... Eu nu am muncit câtuşi de puţin asupra acestei lucrări.

ASISTENTUL A

De necrezut! Fără pic de efort să dea naştere la o operă genială!

(Ovaţii.)

DOMNUL PROFESOR X

... Şi nici nu mă interesează!

ASISTENTUL B

Bineînţeles, dacă un travaliu minim este suficient pentru a termina-o!

(ASISTENŢII A şi B fac plecăciuni către mulţimea imaginară; apoi toţi trei se întorc cu faţa către spectatori. Vine POŞTAŞUL cu ziarul).

ASISTENTUL A *(răsfoind ziarul)*

Stimate Domnule Profesor X, conferinţa Dvs. ştiinţifică a fost publicată pe prima pagină.

ASISTENTUL B *(îi trage ziarul din mână)*

Dă-mi să văd!

DOMNUL PROFESOR X

Asta s-a numit conferinţă?!

ASISTENTUL B (citind)

«Astăzi în Aula Universităţii de Ştiinţe din oraşul nostru, distinsul Profesor X a pledat în favoarea

Axiomelor de puncte interioare. Redăm mai jos succintul discurs al apreciatului profesor».

ASISTENTUL A

Citeşte mai rar.

ASISTENTUL B

«Axiome de puncte interioare...?! *(Pauză lungă.)* N-am ce să vă spun, nu ştiu despre ce este vorba... Vă spun sincer, nu ştiu nimic!... Nici ce sunt acelea axiome... Nici noţiunea de punct n-o intuiesc cum trebuie... Eu am cu totul altă specialitate, şi anume: despre forţele nespeciale... Aşa or fi, dar nu mă pot pronunţa. Eu nu am muncit câtuşi de puţin asupra acestei lucrări... şi nici nu mă interesează!»

ASISTENTUL A

Discursul vostru a fost complet. Le-aţi demonstrat exact ce trebuia.

DOMNUL PROFESOR X

Prostii!

ASISTENTUL B *(întinzându-i mâna profesorului)*

Sentimentele noastre cele mai respectuoase!

ASISTENTUL A

Şi mulţimea v-a apreciat la scenă deschisă.

DOMNUL PROFESOR X

Cred totuşi că glumiţi!...

ASISTENTUL A

În niciun caz noi, poate Dvs.

DOMNUL PROFESOR X

... că n-a fost decât o farsă...

ASISTENTUL B

Noi considerăm că Dvs. sunteţi prea obosit de atâtea căutări şi v-am sfătui să vă odihniţi câteva ore.

DOMNUL PROFESOR X

Ba nu sunt deloc obosit. Mă tot derutaţi voi.

ASISTENŢII

Vă rugăm să ne scuzaţi. *(Se retrag)*

(Sună. Apare Poştaşul cu altă scrisoare.)

DOMNUL PROFESOR X *(citeşte plictisit)*

«Dragă Profesore X,

Cu regret vă anunţ că lucrarea Dvs. „Axiome de puncte interioare" nu a primit aviz favorabil de publicare din partea recenzenţilor noştri.

În ultimul timp au sosit f. multe materiale la redacţie, şi îmi revine mie sarcina aceasta neplăcută de a respinge peste 85% dintre materiale.

Lucrarea Dvs. este tehnicistă şi închisă, deci nu poate fi pe gustul cititorilor noştri.

Cu mulţumiri pentru interesul constant pe care îl acordaţi revistei noastre,

Anita Johnsonescu / secretar...»

(Întristat:) Cred că cineva îşi bate joc de mine. Să merg în audienţă la decan.

(Pleacă. Bate la uşa din dreapta).

VOCEA

Intră!

(Profesorul X intră. Dialogurile următoare se vor desfăşura în spatele scenei).

VOCEA

Intră, omule!

DOMNUL PROFESOR X

Am intrat.

VOCEA

Mai intră o dată!

(Profesorul X iese, apoi reintră).

DOMNUL PROFESOR X

Am intrat încă o dată.

VOCEA

Ieşi! Cum îţi permiţi să intri de două ori când alţii nu intră niciodată?

DOMNUL PROFESOR X

...?!... Dar ştiţi, am ieşit şi apoi am revenit.

VOCEA

Mai ieşi încă o dată, dar definitiv!

DOMNUL PROFESOR X

Aş dori ca mai înainte… să vă destăinui vicisitudinile care m-au determinat să mă înfăţişez în audienţă...

VOCEA

Ieşi omule pentru totdeauna din viaţa mea.

DOMNUL PROFESOR X

Aş dori...

VOCEA

Ieşi afară!

DOMNUL PROFESOR X *(foarte normal)*

Vă mulţumesc.

(Iese, de fapt revine în scenă. Se-aşează la catedră, istovit. Reapare grăbit ASISTENTUL A.)

ASISTENTUL A

Domnule Profesor X, a început o interesantă prelegere ştiinţifică…

DOMNUL PROFESOR X *(indiferent)*

Ce fel de prelegere?

ASISTENTUL A

Despre forţele nespeciale...

DOMNUL PROFESOR X *(satisfăcut)*

Da, forţele nespeciale.

ASISTENTUL A

... celebra lucrare a Profesorului Y: "Vectori liniari ai forţelor nespeciale", publicată anul trecut în revistă...

DOMNUL PROFESOR X

Asta e lucrarea mea...

ASISTENTUL A

Scuzaţi-mă că vă contrazic, dar Dvs. sunteţi matematician, iar lucrarea aceasta este de fizică.

DOMNUL PROFESOR X

Eu, matematician?!

ASISTENTUL A

Dintotdeauna.

DOMNUL PROFESOR X

Nu prea-mi vine a crede. Posibil să fie o eroare.

ASISTENTUL A

Revista se numeşte "Phisicus", Dvs. nu sunteţi abonat.

DOMNUL PROFESOR X

Ba parcă eram.

ASISTENTUL A

Eh, asta acum 30 de ani, când trăia tatăl vostru.

DOMNUL PROFESOR X

Nu-mi amintesc.

(Reapare ASISTENTUL B, la fel de grăbit).

ASISTENTUL B

Haideţi mai repede, domnilor! Ne pierdem locurile.

ASISTENTUL A

Este invitat şi Domnul Profesor X?

ASISTENTUL B

Desigur, ca spectator.

DOMNUL PROFESOR X

Spectator la propria mea realizare?

ASISTENŢII

Să mergem!

(Îl iau pe Profesorul X de-o parte şi de alta, ieşind prin stânga. Se schimbă decorul: A şi B aduc multe scaune şi scot catedra improvizând un amfiteatru de prelegeri universitare pe jumătatea stângă a scenei. Cei trei intră în aceeaşi poziţie în care au ieşit şi se aşează pe scaune cu faţa la publicul din sală, apoi asistă la Prelegere minute în şir (nu se aude nimic pe scenă, şi niciun gest al actorilor) spre disperarea publicului. Din când în când, Profesorul X se ridică în picioare şi vociferează:

- Nu-i adevărat, teorema aceasta eu am descoperit-o!

- Domnul Y este un plagiator, un impostor, un panglicar!

- *(arătând cu degetul spre vorbitorul invizibil)* Minţi cu neruşinare! Minţi. Mie îmi aparţine rezultatul, am şi Brevet de Invenţie pentru Aparatul de măsură şi control a forţelor nespeciale.

şi alte replici improvizate pe aceeaşi temă. ASISTENŢII A şi B, care vor cucăi tot timpul, tresar când intervine PROFESORUL X în discuţie şi-l trag jos cu replicile:

- Sst! Faceţi, vă rog, linişte! Nu deranjaţi cu ideile Dvs!

- Staţi jos, Domnule Profesor X! Sunteţi cam suferind.

- ... Degeaba protestaţi, nu vă crede nimeni. Zarurile au fost aruncate cum a vrut stăpânirea.

şi alte replici improvizate pe aceeaşi temă.
Mai târziu, PROFESORUL X iese enervat din amfiteatru toropit descumpănit.)

DOMNUL PROFESOR X *(pentru sine)*

Să merg din nou în audiență decan.

(Se-ndreaptă spre uşa din dreapta pe care o întredeschide.)

VOCEA

Ieşi!

DOMNUL PROFESOR X

Dar nici n-am intrat.

VOCEA

Ieşi imediat!

DOMNUL PROFESOR X

Pentru a ieşi, trebuie mai întâi să intru.

VOCEA

Nu mă tracasa. Ieşi afară!

(PROFESORUL X închide uşa şi se prăbuşeşte lat. ASISTENŢII se ridică în picioare şi aplaudă ritmic prelegerea, care pare că a luat sfârşit).

CORTINA

IGNORANCE

OF THE CAUSE

(play in one impossible act)

The Characters

MISTER PROFESSOR X (in years);
TEACHING ASSISTANT A (young);
TEACHING ASSISTANT B (younger);
VOICE OF DESTINY (ageless);
MAILMAN.

Scenery

A room with two doors: one on the left, the other on the right. The latter holds a notice that reads: "The Salon of Destiny". In the back, slightly towards the right, there is a terrace.

MISTER PROFESSOR X is sitting at his desk, drawn in treaties. Spectacles on the tip of his nose.

Enters TEACHING ASSISTANT A.

TEACHING ASSISTANT A

Mister Professor X, but you're expected at the conference!

MISTER PROFESSOR X *(mumbling)*

What conference?

TEACHING ASSISTANT A

About inner points.

MISTER PROFESSOR X *(puzzled)*

Inner points...?

TEACHING ASSISTANT A

Your famous work, "Axioms of inner points operations", published last year in the gazette!

MISTER PROFESSOR X

I don't understand. What gazette?

TEACHING ASSISTANT A

The wall gazette. "Mathematicus".

MISTER PROFESSOR X

I haven't heard of a gazette by that name. I'm a physician.

TEACHING ASSISTANT A

But you've been working on it for ten years! You're the Editor in Chief.

MISTER PROFESSOR X

I think there's been some confusion.

TEACHING ASSISTANT A

Well, aren't you Mister Professor X?

MISTER PROFESSOR X

Yes. I am, you know I am.

TEACHING ASSISTANT A

Well, then?

MISTER PROFESSOR X

I have never been in my life editor of journals.

TEACHING ASSISTANT A

Then… Sport Editor!

MISTER PROFESSOR X

I don't recall it.

(The mailman rings the bell and brings to Mister Professor a letter. The TEACHING ASSISTANT A reads it enthusiastically:)

TEACHING ASSISTANT A

"Dear Professor, I have the pleasure of informing you that your work "Axioms of Inner Points" has been approved by our referents.

Lately, we have received, at the editorial office, lots of materials, and it falls to me the pleasant task of accepting 15% of these materials.

Your paper is ingenious and open. Therefore, it may suit the taste of our readers.

With many thanks for the constant interest you have shown to our journal,

Anita Johnsonescu / secretary..."

MISTER PROFESSOR X

So, then I've written these axioms?

TEACHING ASSISTANT A

Surely, I was by your side.

MISTER PROFESSOR X *(more confused)*

…

(Enters TEACHING ASSISTANT B.)

TEACHING ASSISTANT B

The audience is waiting for us! C'mon professor!

TEACHING ASSISTANT A

Let's go.

(Both TEACHING ASSISTANTS take the PROFESSOR by the arms and lead him towards the terrace. From outside, the noise of the conference can be heard. The three characters stand with their backs to the audience).

TEACHING ASSISTANT B *(addressing to an invisible crowd)*

Professor X will now talk about the importance of his Axioms. Let him speak!

MISTER PROFESSOR X *(frowns in puzzlement)*

…

TEACHING ASSISTANT A

Can you believe how modest a scientist of his fame can be? Although the importance of his discoveries is overwhelming, the professor considers it as nothing…

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

I got nothing to say. I don't know what it is about.

TEACHING ASSISTANT A

Sensational! What he wants to say is that he fears his work was nothing, but his research is only at the beginning.

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

I tell you, I genuinely know nothing!

TEACHING ASSISTANT A

Certainly, no one can say they know something when this *something* is particularly complex. You can't cover its entirety in one breath. Every second a new discovery is being made! Therefore, you cannot have complete knowledge. While you acknowledge one thing, another one is being published.

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

I don't even know what axioms are…

TEACHING ASSISTANT B

Indeed, the term has such meaning and is so broad that it cannot be trapped in the pair of tongs of a definition.

[Applause.]

TEACHING ASSISTANT A

Professor X has so deeply studied this term that in the end he's gone beyond the boundaries of just one word...

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

My skill is entirely different.

TEACHING ASSISTANT B

About professor's encyclopedic culture, we shall talk on another occasion.

MISTER PROFESSOR X

… And namely about non-special forces.

TEACHING ASSISTANT A

It is difficult to state in these days you are a specialist in a simple field. Only an imposter may say it!

TEACHING ASSISTANT B

The points the Professor X was talking about were interior, you have heard!

MISTER PROFESSOR X

So they might be, but I must commit myself…

TEACHING ASSISTENT A *(to ASSISTENT B)*

What exhausting work! The professor doesn't talk enough about those prints until he calculated the matter completely…

TEACHING ASSISTANT B

He is showing a tremendous amount of zeal!

MISTER PROFESSOR X

I haven't worked in the least for this paper!

TEACHING ASSISTANT A *(to the crowd)*

Unbelievable! Totally effortless, he creates a work of genius!

[Applause.]

MISTER PROFESSOR X

And it is of no interest to me!

TEACHING ASSISTANT B

Of course, if a minimum amount of work is sufficient to finish it!

(Both ASSISTANTS bow in front of the crowd. The three then face the audience. A MAILMAN brings the newspaper in.)

TEACHING ASSISTANT A *(reading the newspaper)*

Professor! Your scientific conference has been published on the first page!

TEACHING ASSISTANT B *(takes the newspaper)*

Let me see!

MISTER PROFESSOR X

Was this a so called conference?

TEACHING ASSISTANT B *(reading)*

Today in the room of the University of Science, our distinguished Professor X has spoken on the famous "Axioms of Inner Points". We further reproduce the brief lecture of the honorable professor.

TEACHING ASSISTANT A

Read a bit slowly.

TEACHING ASSISTANT B

Axioms of Inner Points... (Long pause.) I have nothing to tell you. I don't know what it is about. I genuinely know nothing! Not at least what

axiom means. I haven't the slightest notion, and I do not perceive it properly. I have an entirely different skill and namely about non-special forces. So it might be, but I do not commit myself. I haven't worked in the least on this paper. And it is of no interest to me whatsoever!

TEACHING ASSISTANT A

Your lecture has been complete. You have demonstrated to them exactly what was needed.

MISTER PROFESSOR X

Rubbish!

TEACHING ASSISTANT B *(reaching hands)*

Our sentiments of deep respect!

TEACHING ASSISTANT A

And the crowd appreciates you at the open stage.

MISTER PROFESSOR X

I still believe you are joking.

TEACHING ASSISTANT A

In any case, not us. Maybe you.

MISTER PROFESSOR X

That is way only a farce.

TEACHING ASSISTANT B

We feel that you are too tired from so much research. We advise you to get some rest for a few hours.

MISTER PROFESSOR X

But I am not tired. You are confusing me!

ASSISTANTS

Please accept our apologies.

(Exit both ASSISTANTS. The bell rings, and the MAILMAN appears with another letter).

MISTER PROFESSOR X *(reads bored)*

"Dear Professor X,

Regretfully, we bring to your knowledge that your paper "Axioms of Inner Points" has not been approved by our referents.

Lately, we have received lots of materials at our editorial office, and it falls to me the unpleasant task of rejecting 85% of these materials.

Your paperwork is too technical and hermetic. Therefore, it is not suitable for our public taste.

With many thanks to your constant interest you have shown to our journal,

Anita Johnsonescu / secretary... "

(He is sad.)

I think someone is taking the mickey out of me. I'm going to speak with the Dean.

(He leaves and knocks on the door to the Dean's office).

THE VOICE

Come in!

(The PROFESSOR enters. The following dialogue takes place behind the door).

THE VOICE

Get in, man!

MISTER PROFESSOR X

I've entered.

THE VOICE

Come in again!

(The PROFESOR leaves and comes back in again).

MISTER PROFESSOR X

I've entered again!

THE VOICE

Get out! How dare you come in twice when others never enter?

MISTER PROFESSOR X

But you know I went out and then returned…

THE VOICE

Get out again, but this time forever!

MISTER PROFESSOR X

Firstly, I would like to tell you why I'm here...

THE VOICE

Man, go away from my life. Forever!

MISTER PROFESSOR X

I would like…

THE VOICE

GET OUT!

MISTER PROFESSOR X

Thank you.

(He comes back on stage and sits at his desk. Enters TEACHER ASSISTANT A.)

TEACHING ASSISTANT A

Professor X, it has begun an interesting scientific lecture.

MISTER PROFESSOR X *(indifferently)*

What kind of lecture?

TEACHING ASSISTANT A

About non-special forces.

MISTER PROFESSOR X *(satisfied)*

Yes, the non-special forces!

TEACHING ASSISTANT A

The famous own work of Professor Y, "Lineal Vectors of the Non-Special Forces", published last year in the journal.

MISTER PROFESSOR X

Bu this is my paper!

TEACHING ASSISTANT A

Excuse me if I contradict you, but you are a mathematician, while this paper is a work of physics.

MISTER PROFESSOR X

A mathematician?!

TEACHING ASSISTANT A

As always.

MISTER PROFESSOR X

I don't believe it! It is an error!

TEACHING ASSISTANT A

The journal is called "Physicus", you're not a subscriber.

MISTER PROFESSOR X

But it seems to me that I was.

TEACHING ASSISTANT A

Oh! That was 30 years ago, when your father was alive.

MISTER PROFESSOR X

I don't remember.

(Enters TEACHING ASSISTANT B in a hurry).

TEACHING ASSISTANT B

Let's hurry up, sirs, we are losing our seats.

TEACHING ASSISTANT A

Is Professor X invited too?

TEACHING ASSISTANT B

Surely, as a spectator.

MISTER PROFESSOR X

Spectator at my own achievement?

BOTH ASSISTANTS

Let's go!

(They all leave through the left side.)

Scenery

A and B bring many chairs and take out the desk pretending in the left side it is an amphitheater. The three men come in the same position and sit on the chairs facing the audience. They attend the lecture for long minutes (nothing is heard on the stage, nor even a little movement of the actors). From time to time, PROFESSOR X stands up and states:

- That isn't true. This theory, I have discovered it!

- Mister Y is a talkative, a plagiator.

- You lie without shame! You lie! The result belongs to me. I have even a certificate for the device of measurernent and control of the non special forces, as well as other important answers on the same topic!

(Both ASSISTANTS will be asleep most of the time, but hide in shame when PROFESSOR makes an outburst. Each grab a hold of his arms and pull him down, saying:)

- Just keep quiet! Don't interrupt with your ideas!

- Sit down Professor X! You are a bit ill!

- It is useless to protest. Nobody believes you. The die has been thrown as the Masters wanted.

(Later, PROFESSOR X leaves the amphitheater benumbed and confused).

MISTER PROFESSOR X

I shall go again for a hearing with the Dean.

(He heads for the door on the right side of the stage and opens it).

THE VOICE

Get out!

MISTER PROFESSOR X

But I haven't entered yet.

THE VOICE

Get out at once!

MISTER PROFESSOR X

To get out I must first enter.

THE VOICE

Don't bother me! GET OUT!

(The PROFESOR closes the door and falls to the ground. Both ASSISTANTS then stand up and applaud the end of the lecture).

L'ASSOCIATION ANONYME D'ASSURANCES POUR LA GLOIRE

À Jean-Paul Micouleau

(pièce de thèâtre dans un demi-acte)

LE POÈTE: *avec timidité, frappe trois fois à la porte. On ne le voit pas. Parce que personne ne répond, il ouvre. C'est un nain.*
LA SECRÉTAIRE: *tape toujours à une enorme machine à écrire, qui est deux fois plus haute que le poète, et trois fois plus large, placée sur le plancher. Donc, elle va d'un bout à l'autre de la machine, pour appuyer sur les touches, parfois avec ses pieds, ses coudes, sa tête, ou bien des coups de poing. Sa façon de faire rappelle une danse mecanique, rythmique.*

LE POÈTE

Bonjour, mademoiselle.

(Pause penible. Elle parait n'avoir rien entendu.)

LA SECRÉTAIRE

Depuis longtemps, je ne suis plus mademoiselle.

(Il rougit.)

LE POÈTE

Excusez-moi! Vous... madame... *(Le même jeu.)*

LA SECRÉTAIRE

Depuis longtemps, je ne suis plus madame! *(Pause penible.)* Je m'appelle *L'Association Anonyme d'Assurances pour la Gloire*.

LE POÈTE *(etonné)*

Donc, si vous êtes anonyme, vous n'avez pas de nom?!

LA SECRÉTAIRE

Mais si! Mon nom se confond avec celui de *L'Association Anonyme*. Que désirez-vous?

LE POÈTE

Madame... *Association*... signez-moi, je vous prie, ces papiers. *(II les sort de sa serviette.)*

LA SECRÉTAIRE

Je n'ai pas de signature! II fallait plutôt revenir plus tard.

LE POÈTE

Pardonnez-moi! Pourquoi?

LA SECRÉTAIRE

Interrogez-vous vous-même!

LE POÈTE

Moi, je n'ai aucune interrogation. Savez-vous, je suis poète. Cela n'est point pour l'amour de l'art, mais pour l'art de l'amour! Et... je pourrais vous dédier quatre vers immortels...

LA SECRÉTAIRE

Merci, je n'en ai pas besoin. Mieux vaut quatre verres d'un service à thé! Ils seraient plus palpables.

LE POÈTE

Je vous avous la foi de mon foie, une seule fois. Au début, j'avais écrit une demande pour Monsieur le Directeur de *L'Association Anonyme d'Assurances pour la Gloire*. Ultérieurement, j'ai appris qu'il était mort.

LA SECRÉTAIRE

Ça ne fait rien. Vous avez la possibilité de lui envoyer la lettre, de la poursuivre dans sa tombe...

Il recevra bien votre lettre, et regrettera bien le temps perdu avec vous... Monsieur le Directeur exigeait toujours le pourboire, comme le pourmanger, et bien sur, aprés, le pourpisser.

LE POÈTE

Je lui aurais servi un petit casse-croûte, et du cassepoitrine, ensuiet un casse-rôle et un case-mine.

LA SECRÉTAIRE

Et pour déboucher la bouteille, le tire-bouchon, n'est-ce pas?

LE POÈTE

Vous avez jusqu'à trois heures raison:

tire-balle, tire-bouchon,
tire-langue, tire-pantalon!

Mais non, sans pantalons...

(La secretaire rit.)

LA SECRÉTAIRE

Qui? Monsieur le Directeur?

LE POÈTE

Mais oui! Avec pantalons...

LA SECRÉTAIRE

Décidez-vous! Votre réponse sera mise en question.

LE POÈTE

Oh, la, la!

Ma bonne occasion est méchante. Madame *Association Anonyme*, voilà ma prière envers la gloire. L'on m'a accusé de vol, alors que je suis un homme digne. Oui, on m'a soupçonné d'avoir pris les malheurs de mon collègue. Parce que les autres avaient des alibis. La suspicion est tombé sur la tête d'un individu insoupçonné, c'est-à-dire... moi... moi...

(Il pleure.)

L'on m'a considéré comme un voleur!

LA SECRÉTAIRE

Volez, volez! Mais intelligemment...

LE POÈTE

Croyez-moi, Madame *Association*, je ne veux pas le malheur des autres!

LA SECRÉTAIRE

Mais les avez-vous pris tous, absolument tous?

LE POÈTE

Je ne suis pas égoïste... J'en laisse pour mon collègue, pour mon voisin, voyez-vous?

LA SECRÉTAIRE

Oui, je vois... c'est-à-dire j'entends.

LE POÈTE

Voyez-vous, pardon, entendez-vous?

LA SECRÉTAIRE

Oui, j'entends, mais pas assez bien. Car j'ai souffert d'une otite...

LE POÈTE

Moi, j'ai eu un grand, mais très grand - vous ne vous imaginez pas-très, très grand... insuccès... vis-à-vis de mon recueil de poèmes. La gloire de mon collègue s 'est alors cognée à mon échec.

LA SECRÉTAIRE

Votre collègue est assuré à vie chez notre *Asociation pour la Gloire*.

LE POÈTE

Et moi? Suis-je assure à mort?... Ah, mon Dieu!

(Un éclat lumineux.)

(Il est très triste :) Mais Monsieur le Directeur y aurait pu changer quelque chose...

LA SECRÉTAIRE

N'êtes-vous pas fier de votre métier?... Fier de votre métier?

LE POÈTE

Je suis métier de mon fier.

LA SECRÉTAIRE

Cher poète, vous parlez avec une cohérente incohérence. A propos, où êtes-vous nommé comme poète?

LE POÈTE

A Trifouilly-les-Oies.

LA SECRÉTAIRE

Cette localité est-elle très éloignée?

LE POÈTE

Non, elle se trouve à 5 km de Caen.

LA SECRÉTAIRE

Donc, vous n'avez pas de quoi pleurer. Chaque jour, vous faites la navette de Caen à Trifoully-les-Oies. Et le retour, bien sûr. Moi, j'habite plus loin.

LE POÈTE

Oû, exactement?

LA SECRÉTAIRE

A Pétaouchnok.

LE POÈTE

Mais, oui! Elle est très renommée, cette ville.

LA SECRÉTAIRE

Bien sûr. Celle-ci se trouve à 6 km de Caen, sur la direction de Québec.

LE POÈTE

C'est vrai, vous travaillez dans un bled paumé.

LA SECRÉTAIRE

Parbleu!

LE POÈTE

Mieux: par blanc!

LA SECRÉTAIRE

Je voyage toujours dans le car. Mais c'est dangereux. Trois fois, on a volé mon sac.

LE POÈTE

Le même sac?

LA SECRÉTAIRE

Imbecile!... / Après mon arrivée à Caen, je me promène tous les soirs, jusqu'à minuit.

LE POÈTE

Mais c'est très imprudent! Ne craignez-vous pas d'être abordée?...

LA SECRÉTAIRE

Non, c'est tranquille. J'aime la poèsie de la nature.

LE POÈTE

Si je commence à comprendre, vous voulez être violée.

LA SECRÉTAIRE

Jadis, j'ai déambulé dans le parc, jusqu'à une heure, dans la nuit. Et rien...

LE POÈTE

Oh, désolé!... Donc, vous n'avez pas réussi vous faire violée...

LA SECRÉTAIRE

Pas du tout!

LE POÈTE

Je vous conseille d'essayer encore une fois. Mais n'oubliez pas, à l'avenir, soyez plus provocatrice...

(Il remue les fesses.)

LA SECRÉTAIRE

A l'heure où je vais dans le parc de Caen, il n'y a pas d'hommes.

LE POÈTE

Oh, Madame... Je le regrette profondément... Possédez-vous une Renault, pour circuler dans la ville?

LA SECRÉTAIRE

Non, je n'ai pas de voiture. C'est ma fille qui en a une... d'enfant!

LE POÈTE

Et vous l'utilisez, vous aussi?

LA SECRÉTAIRE

Ce n'etait pas moi! Monsieur le Directeur de *L'Association Anonyme pour la Gloire*.

LE POÈTE

Le Directeur? Mais quel âge a-t-il?

LA SECRÉTAIRE

Je n'en suis pas sure: soixante-quinze ou quatrevingt-quinze ou peut-être trente-quinze ans.

LE POÈTE

Donc, il est jeune ou bien vieux.

LA SECRÉTAIRE

Vous avez raison, mais pas toujours. Pourquoi êtes-vous mé-content?

LE POÈTE

Non, je suis content!

LA SECRÉTAIRE

Etez-vous mé-chant?

LE POÈTE

Non, je suis chant!

LA SECRÉTAIRE

Ne t'in-quiète pas pour cela!

LE POÈTE

Mais alors, je m'en quiète! Ce soir, c'est la fin de mes jours. Et chaque soirée de même. Au moins, à ce moment-ci, pourquoi ne cessez-vous pas de taper à la machine. J'ai mal aux tampons d'ouate des oreilles.

LA SECRÉTAIRE

Notre conversation, d'ailleurs, sans aucune valeur artistique, ni sociale, ni politique, je l'ai écrite pour l'histoire litteraire.

Seulement des écrivains mineurs sont retenus par mon *Association Anonyme*, qui promulgue leur Gloire. Les célèbres, très connus, sont devenus blasés justement grâce à leur grandes qualités et leur diffusion dans le monde. Ils ne présentent plus de nouveauté.

Je vous felicite. Vous êtes un poète petit, obscene, et anodin. Bravo! Vous achevez enfin cette vie, devenue la vrai oeuvre du poètereau que vous êtes.

Istambul, fin avril-début mai 1989

Volumul de față reia, grupate sub un titlu provocator, A PATRA LOVITURĂ DE GONG, piesele de teatru scurt ale lui Florentin Smarandache, cuprinse inițial în volumul DESTIN (Craiova: Aius, 2000), un volum de texte-amalgam (nuvele, povești, eseuri, proză memorialistică, interviuri, versuri experimentale, culegeri de folclor, teatru scurt), astfel:

No exit! evocă alegoric atmosfera de închistare a perioadei de dictatură comunistă.

Destin și *Conversația* sunt două miniaturi experimental-sugestive, fără actori.

Aventurile dragostei e "un spectacol de versuri în versuri", un dialog parapoetic și transtextual între câțiva dintre poeții români în vogă în anii 80.

Tragedie antică este o meditație generală asupra artei teatrale (grecești antice și nu numai).

Sângele pământului conține miezul unei tragedii țărănești, într-o abordare aproape sartriană, excedând într-un dialog din lumea morților.

Străin de cauză pamfletizează unele absurdități ale mediului universitar.

Ignorance of the Cause este versiunea în engleză, realizată de autor, a piesei precedente.

Selecția se încheie cu o piesă scrisă de autor direct în franceză, *L'association anonyme d'assurances pour la gloire*, despre frivolitatea oricărei glorii.

Iată, material de lucru consistent pentru regizorii de teatru scurt, pentru studenți în teatru, pentru teatre experimentale!

LIVIU MOLAN

ISBN 978-1-59973-487-3
9 781599 734873 >